

GJBK040012562 024 	 सत्यमेव जयते	केस रजु कर्या तारीख	१७/०२/२०२४		
		केस दाखल कर्या तारीख	१७/०२/२०२४		
		युकादानी तारीख	४/ ५ /२०२५		
		समयगाणो	वर्ष	मास	दिवस
			२	२	१७

:: नमूना - अ ::

अेडीश्रल चीइ ज्युडीश्यल मेजुस्ट्रेटश्रीनी अदालत समक्ष, डीसा	
युकादानी तारीख	४ / ५ /२०२५
इो. के. संख्या	८३५/२०२४
जजमेन्ट आंक	४५
गुनानी विगत	
गुनानी कलम	भारतीय ँड संहितानी कलम-३२३,२८ ४(भ),५०५(२),११४ तथा जी.पी.अेक. १३५
प्रथम माहिती अहेवाल संख्या	पार्ट अे.गु.र.नं.१११८५००१२३०५ ५८/ २०२३
पोलीस स्टेशन	आगथणा पोलीस स्टेशन
इरियाटी पक्ष	सरकार श्री / इरियाटीनुं नाम
रजूआत	विद्धान मददनीश सरकारी वकील

	શ્રી.જી.એચ.આલ
આરોપી પક્ષ	(૧) નાવાબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી (૨) શાંતાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી (૩) ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી (૪) નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી તમા મ રહે, પેછડાલ, તા. ડીસા, જી.બનાસકાંઠા
રજૂઆત	આરોપી તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી.આર.જી.દેસાઈ

:: નમૂના - બ ::

ગુનાની તારીખ	૨૭/૧૨/૨૦૨૩
પ્રથમ માહિતી અહેવાલની તારીખ	૨૭/૧૨/૨૦૨૩
આખરી અહેવાલની તારીખ	૧૭/૦૨/૨૦૨૪
તહોમતનામાની તારીખ	૨૨/૦૫/૨૦૨૩
પુરાવો શરૂ થયાની તારીખ	૧૨/૦૭/૨૦૨૪
ચુકાદા માટે રાખવાની તારીખ	૪ /૫ /૨૦૨૬
ચુકાદાની તારીખ	૪/૫/૨૦૨૬
સજા હુકમની તારીખ (લાગુ પડે તો)	૪ /૫ /૨૦૨૬

:: આરોપીની વિગત ::

આરોપી ગુ અનુક્રમ	આરોપીનું નામ	ઘરપકડ ની તારીખ	જામીન મુક્તી તારીખ	તહોમત	શું નિર્દોષ છોડ્યો/ સજા કરી	કરવામાં આવેલ સજા	સુનાવણી દરમ્યાન અટકાયતનો સમય ગાળો ફો.કા.સં.ની કલમ-૪૨૮ મુજબ
૧.	નાવાબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી	૧/૧ /૨૪	૧/૧ /૨૪	ઈ.પી. કો. ક.૩૨૩,૨ ૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એ. ક. ૧૩૫	સજા	આખરી હુકમ મુજબ	-
૨.	શાંતાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી	૧/૧ /૨૪	૧/૧ /૨૪	ઈ.પી. કો. ક.૩૨૩,૨ ૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એ. ક. ૧૩૫	સજા	"	-
૩.	ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી	૧/૧ /૨૪	૧/૧ /૨૪	ઈ.પી. કો. ક.૩૨૩,૨ ૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એ. ક. ૧૩૫	સજા	"	-
૪.	નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી	૧/૧ /૨૪	૧/૧ /૨૪	ઈ.પી. કો. ક.૩૨૩,૨ ૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એ. ક. ૧૩૫	સજા	"	-

:: નમૂનો ક ::

ફરિયાદી / બચાવ / ન્યાયાલયના સાક્ષીની યાદી

અ. ફરિયાદ પક્ષ :-

અનુક્રમ નંબર	નામ	આંક સંખ્યા	પુરાવા નો પ્રકાર
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૧	રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલ	૧૨	ફરિયાદી
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૨	જોયતાભાઈ ચેહરાભાઈ ચૌધરી	૧૮	પંચ સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૩	રમેશભાઈ જોયાભાઈ ચૌધરી	૨૧	સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૪	રાયમલભાઈ જોયાભાઈ ચૌધરી	૨૨	સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૫	શંકરભાઈ ધર્માભાઈ પટેલ	૨૪	સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૬	ડો.જેન્સી શૈલેષભાઈ ઠક્કર	૨૮	મેડીકલ ઓફીસર
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૭	અરજણભાઈ જેઠાભાઈ ચૌધરી	૩૩	પંચ સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૮	રામાભાઈ વનવીરભાઈ પટેલ	૩૬	સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના સાહેદ.૦૯	વિનોદકુમાર નરસિંહભાઈ પઢીયાર	૩૭	સાહેદ
ફરિયાદપક્ષના	ગજાભાઈ ડામરાભાઈ	૩૮	પંચસાહેદ

સાહેદ.૧૦			
ફરીયાદપક્ષના સાહેદ.૧૧	રવજીભાઈ રુપસીભાઈ ભટ્ટ	૪૧	ત.ક.અ

ફરીયાદપક્ષ / બચાવપક્ષ / ન્યાયાલયના આંકની યાદી

અ. ફરીયાદપક્ષના આંકની યાદી :-

અનુક્રમ	આંક સંખ્યા	વર્ણન
૧.	આંક-૧૩	ફરીયાદ
૨.	આંક-૧૯	ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું
૩.	આંક-૨૯	મેડીકલ સર્ટીફિકેટ
૪.	આંક-૩૪	હથિયાર રીકવરી પંચનામું
૫.	આંક-૩૯	હથિયાર બંધીનું જાહેરનામું

ડ. ભૌતિક પદાર્થ-મુદ્દામાલ:-

અનુક્રમ નંબર	ભૌતિક પદાર્થ સંખ્યા	વર્ણન
૧.	વાંસની લાકડી	૧

ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાના પ્રકરણ:- ૨૭, કલમ:- ૩૫૩, ૩૫૫ અને ૩૫૮ તેમજ
ક્રીમીનલ મેન્યુઅલના પેરા નંબર:- ૧૭૨ મુજબ

- : ચુ કા દો :-

(૧) ફરીયાદ પક્ષના કેસની ટુંકમાં હકીકત:-

Cr.P.C Section.173

ફરીયાદપક્ષના કેસની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે,તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના કલાક:૯/૩૦ વાગ્યાના સુમારે પેછડાલ ગામની સીમમાં ફરીયાદી તેમના ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે હાજર હતા તે દરમ્યાન આ કામના આરોપીઓએ ફરીયાદીના ખેતરની બાજુમાંથી પસાર થતા રસ્તામાં આવી ફરીયાદીને મા બેન સામી ભુંડી ગાળો બોલી આરોપી નં. ૧ નાએ ફરીયાદીને જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા આરોપી નં.૨ થી ૪ નાએ ફરીયાદીને આડેઘડ ગડદાપાટુનો માર મારી જાનથી મારી નાખવાની ઘમકી આપી મે.ડી.એમ. સા.શ્રીના જાહેરનામાનો ભંગ કરેલ, તે બાબતની ફરીયાદ આગથળા પો.સ્ટે.ગુના રજી. નં.પાર્ટ-એ. ૧૧૧૯૫૦૦૧૨૩૦૫૫૯/૨૦૨૩ થી દાખલ કરવામાં આવેલ તપાસના અંતે તપાસ કરનાર અમલદારે આ કામના આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભારતીય દંડ સહિતાની કલમ-૩૨૩, ૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એ.ક. ૧૩૫ મુજબના શિક્ષાને પાત્ર ગુનાનો રીપોર્ટ ક્રીમીનલ પ્રોસીઝર કોડ ની કલમ- ૧૭૩ મુજબ ઈન્સાફી કાર્યવાહી વાસ્તે અદાલતમાં રજુ કરવામાં આવેલ છે.

(૨) કોગ્રીઝન્સ, આરોપી હાજરી અને પોલીસ પેપર્સ બાબત -

Cr.P.C Section.190,204,207

તપાસ કરનાર અમલદારે અદાલતમાં કરેલ ચાર્જશીટના અનુસંધાને મારા પુરોગામી મેજિસ્ટ્રેટશ્રી દ્વારા ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૧૯૦(બી) મુજબ આરોપી વિરુદ્ધ ગુનાનું સંજ્ઞાન લઈ આરોપી ઉપર ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૦૪ અન્વયે પ્રોસેસ ઈસ્યુ કરવામાં આવેલ જેમાં આરોપી હાજર થતાં, આરોપી સામેનો કેસ ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨ (ડબલ્યુ) મુજબ સમન્સ ટ્રાયેબલ કેસ છે, આથી ક્રીમીનલ પ્રોસીજરના પ્રકરણ-૨૦ માં જણાવ્યા મુજબની કાર્યવાહી અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલ છે. આરોપીને સદર કોડની કલમ-૨૦૭ મુજબ પોલીસ પેપર્સની નકલ તેઓને વિનામુલ્યે આપવામાં આવેલ છે, જે તેઓને મળી ગયા બદલની ખાત્રી આંક-૦૧ (ચાર્જશીટ) પાછળ આરોપીની સહી લઈ કરવામાં આવેલ છે.

(૩) કાનુની સહાય અંગે :- Legal Services Authority Act

આરોપી હાજર થતાં તેઓ વિરુદ્ધ રહેલા કેસની તેઓને જાણ કરવામાં આવેલ અને તેઓને એવું જણાવવામાં આવેલ છે કે, જો તેઓએ તેમના સામે રહેલ કેસમાં બચાવ કરવા માટે આર્થિક રીતે સક્ષમ ન હોય તો તેઓને ભારતીય બંધારણના આર્ટીકલ-૩૯ (એ) મુજબ ગુજરાત લીગલ સર્વિસ ઓથોરીટી એક્ટમાં કરવામાં આવેલી જોગવાઈ મુજબ અત્રેની અદાલત દ્વારા જીલ્લા/ તાલુકા કાનુની સેવા સમિતિ દ્વારા તેઓને બચાવ વાસ્તે કાનુની સહાય નિયમોનુસાર મળી શકે તેમ છે આરોપીએ અત્રેની અદાલત રૂબરૂ એવું જણાવેલ છે

કે, તેઓ કોઈ કાનુની સહાય મેળવવા માંગતા નથી, પોતાનો બચાવ કરવા માટે પસંદગીના વકીલ તેઓ દ્વારા રાખવામાં આવેલ છે તે ધ્યાને લેતા ભારતના બંધારણના આર્ટીકલ-૨૨ તેમજ ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૦૩ માં જણાવેલ જોગવાઈઓનું સદર કેસમાં પાલન થયેલ છે.

(૪) તહોમતનામું અને પ્લી :- Cr.P.C Section.251

આ કામમાં આરોપી હાજર થતાં, પોલીસ દ્વારા તેમના ઉપર જે ગુન્હાનો આરોપ મુકવામાં આવેલ છે તેની વિગતો જણાવી આંક-૪ થી તહોમતનામું ફરમાવી સી.આર.પી.સી.કલમ-૨૫૧ મુજબ આંક- ૫ થી ૮ સુધી આરોપીના જવાબ લેવામાં આવેલ જેમાં તેઓએ ગુનાનો ઈન્કાર કરી ઈન્સાફી કાર્યવાહી આગળ ચલાવવાની માંગણી કરેલ છે. આથી આ કામ ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ- ૨૫૪ મુજબ ફરીયાદપક્ષનો કેસ રજુ કરવા માટે તારીખ મુકરર કરવામાં આવેલ છે.

(૫) સરકારી વકીલશ્રી દ્વારા કાર્યવાહી :- Cr.P.C Section.301

ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૦૧, ક્રીમીનલ મેન્યુઅલ પેરા નંબર-૧૩૫ ની જોગવાઈ મુજબ આસીટન્ટ પબ્લીક પ્રોસીક્યુટરનાઓએ સરકારપક્ષે હાજર રહી સરકાર(ફરીયાદી) તરફ પ્રોસીક્યુટીંગનું કામ કરેલ છે.

(૬) ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો :- Cr.P.C Section.242

આરોપીઓ વિરુદ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૩૨૩,૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૨), ૧૧૪ તથા જી.પી.એક્ટની કલમ-૧૩૫ મુજબના ગુન્હા પુરવાર કરવા ફરીયાદપક્ષે ઉપરોક્ત નમુના 'ક' માં જણાવ્યા મુજબનો મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો રજુ કરવામાં આવેલ છે ત્યારબાદ સરકારપક્ષે આ કામે પુરાવો બંધ કરવા મૌખિક માં રજુઆત કરતાં ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો બંધ કરવામાં આવેલ. ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૨૭૩ મુજબ પુરાવો લેવાની અને નોંધવાની જે રીત જણાવવામાં આવેલ છે તે મુજબ ઈન્સાઈ કાર્યવાહી આરોપીની હાજરીમાં સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૨૭૩ અન્વયે ખુદી અદાલતમાં નોંધવામાં આવેલ છે. કેસનું રેકર્ડ જોતાં કલમ-૨૮૦ મુજબ સાક્ષીઓના વર્તન વિશે કોઈ નોંધ કરવામાં આવેલ હોય તેવું રેકર્ડ ઉપર જણાય આવતું નથી.

(૭) આરોપીના વિશેષ નિવેદન :- Cr.P.C Section.313

ફરીયાદપક્ષે પોતાનો મૌખિક તેમજ લેખિત પુરાવો પુરો થયા બાદ ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૧૩ મુજબ આરોપી સામે ફરીયાદપક્ષે રજુ કરેલ પુરાવાના અનુસંધાનમાં આરોપીનું વિશેષ નિવેદન તેમના વિદ્વાન વકીલશ્રીની હાજરીમાં લેવામાં આવેલ છે. તેમાં આરોપીએ એવું જણાવેલ છે કે, તેમની ઉપર ખોટી ફરીયાદ કરેલ છે અને તેઓને માર મારેલ હોય બચવા માટે ખોટી કોસ ફરીયાદ કરેલ છે. આરોપી પોતાના બચાવમાં સોગંદ ઉપર કોઈ જુબાની આપવા માંગતા નથી કે કોઈ સાહેદોને પણ તપાસવા માંગતા નથી

તેવું જણાવેલ છે. ક્ષીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૫૪(૧) મુજબ બચાવપક્ષે આ કેસમાં કોઈ પુરાવો રજૂ કરેલ નથી.

(૮) દલીલો :-

Cr.P.C Section.314

(૮.૧) ફરીયાદપક્ષે વિ.એ.પી.પીશ્રી જી.એચ.આલની તથા આરોપીઓ તરફે વિ.વ.શ્રી. આર.જી. દેસાઈ ની ભારપુર્વકની મૌખિક દલીલો તથા રજૂઆતો સાબંભવામાં આવેલ છે અને તેઓની દલીલોની આ ચુકાદાસબંધીત ફકરાઓમાં ચર્ચા કરવામાં આવેલી છે તેથી અહીયાં અલગથી ચર્ચા કરેલ નથી.

(૯) આ કામે કેસના આખરી નિર્ણય માટે આ અદાલત સમક્ષ નીચે મુજબના મુદાઓ ઉપસ્થિત થાય છે.

-: મુદા ઓ :-

(૧) શું ફરીયાદપક્ષ નિ:શંકપણે એ હકીકત પુરવાર કરે છે કે, તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના કલાક:૯/૩૦ વાગ્યાના સુમારે પેછડાલ ગામની સીમમાં ફરીયાદી તેમના ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે હાજર હતા તે દરમ્યાન આ કામના આરોપીઓએ ફરીયાદીના ખેતરની બાજુમાંથી પસાર થતા રસ્તામાં આવી ફરીયાદીને મા બેન સામી ભુંડી ગાળો બોલી આરોપી નં. ૧ નાએ ફરીયાદીને જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા આરોપી નં.૨ થી ૪ નાએ ફરીયાદીને આડેઘડ ગડદાપાટુનો માર મારી જાનથી મારી નાખવાની ઘમકી આપી મે.ડી.એમ. સા.શ્રીના જાહેરનામાનો ભંગ કરી ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૩૨૩,૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૨),૧૧૪ તથા જી.પી.એ.ક. ૧૩૫ મુજબનો

શિક્ષાને પાત્ર ગુનો કરેલ છે ?

(૨) શું હુકમ ?

(૧૦) ઉપરોક્ત મુદાઓના મારા નિર્ણયો નીચે મુજબના છે.

મારા નિર્ણયો:

- (૧) અંશત: હકારમાં
(૨) આખરી હુકમ મુજબ.

નિર્ણય માટેના મારા કારણો:

મુદા નં.૧ :-

(૧૧) ન્યાયતંત્રના સ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ પુરાવાનું મુલ્યાંકન શબ્દને પુરાવામાં કાયદામાં કયાંય વ્યાખ્યાબદ્ધ કરવામાં આવેલ નથી તે માટે કાનુન સમર્પિત કોઈ નિયમ નથી. પુરાવાનું મુલ્યાંકન કેવી રીતે કરવું તે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો ઉપર આધારીત હોય છે. પુરાવાના મુલ્યાંકનનો આધાર પુરાવાના કાયદાની કલમ-૩ માં કરવામાં આવેલી સાબીતી અને નાસાબીતીની વ્યા-યા પર આધારીત છે.

(૧૨) ફોજદારી કાર્યવાહીમાં પુરાવાનો બોજો ફરીયાદપક્ષ પર રહેલ છે. ફરીયાદપક્ષે પોતાની હકીકતો શંકાથી પર સાબીત કરવાની હોય છે. દિવાની કાર્યવાહીમાં જે રીતે સંભવિતતા દર્શાવવામાં આવતી હોય છે તેવી હકીકત ફોજદારી કાર્યવાહીમાં નથી હોતી. ફોજારી કાર્યવાહીમાં તમામ તબક્કે પુરાવાનો બોજો ક્યારેય આરોપી ઉપર ખસતો નથી.

ફરીયાદપક્ષે માત્ર સંભવિતતા જ દર્શાવવાની હતી નથી પરંતુ આરોપી પરતું તહોમત નિ:શંકપણે પુરવાર કરવાનું રહે છે.

(૧૩) સાબીત થયેલ હકીકતો કોને કહેવાય તે જોવામાં આવે તો અદાલત સમક્ષ પડેલી બાબતો પરથી એક સામાન્ય સમજદારી ધરાવતી વ્યક્ત જે તે સંજોગોમાં જે તે હકીકતનું અસ્તિત્વ હોવાનું માને છે તેવી હકીકત સાબીત થયેલી ગણાય.

(૧૪) હાલના કામે આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઈ.પી.કો.ક. ૩૨૩,૨૯૪(ખ),૫૦૬(૨),૧૧૪ તથા જી.પી.એ.ક. ૧૩૫ મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ હોઈ સદરહું કલમ અન્વયેના આવશ્યકત તત્વો મુજબનો ગુનો સાબિત કરવાની જવાબદારી ફરીયાદપક્ષની છે અને તે સાબીત કરવા ફરીયાદીએ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૧૦૧ થી ૧૦૩ મુજબ પુરાવો રજૂ કરવો જોઈએ. તેવા સંજોગોમાં આરોપીઓએ ફરીયાદમાં જણાવેલી હકીકતની સાબીતીનો બોજો ફરીયાદપક્ષ પર છે.

-: કા ર ણો :-

(૧૫) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવા કરવા સારું આંક-૧૨ થી ફરીયાદી રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજૂ કરેલ છે કે, તા.૨૭/૧૨/૨૩ ના રોજ સવારના સાડા નવ વાગ્યાના સુમારે તેઓ તેમના ખેતરમાં હતા તે વખતે આરોપીઓ આવેલા અને કહેવા લાગેલ કે આ રસ્તો બંધ હતો તમે કેમ ખુલ્લો કરેલ છે. જેથી તેઓએ કહેલ કે મામલતદારશ્રીએ હુકમ કરેલ હોય સર્કલશ્રીએ

આવીને રસ્તો ખોલાવેલ છે તેવું જણાવેલ. જેથી આરોપીઓએ તેમને મા બેન સામે ભુંડી ગાળો બોલેલી અને ગડદાપાટુનો માર મારેલ અને તે વખતે આરોપી નાવાબેન કાનજીભાઈએ તેમને લાકડી જમણા હાથે મારેલી તે વખતે રામાભાઈ વણવીરભાઈ, રમેશભાઈ તથા રાયમલભાઈ દોડીને આવેલા અને તેમને વધુ મારમાંથી છોડાવેલ. તે વખતે આરોપીઓ કહેતા હતા કે આજે તો આ લોકોના હોવાથી તને છોડી દીધેલ છે પરંતુ હવેથી એકલો મળેથી તને જાનથી મારી નાખીશું તેવી ઘમકી આપતા હતા. તેમને ઈજાઓ થયેલ હોય તેમનો નાનો ભાઈ રમેશ તેમને દવા સારવાર માટે ડીસા સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ ગયેલ અને સારવાર કરાવેલ. જે અંગેની ફરીયાદ તેઓએ આપેલી જેમાં તેમની સહી ઓળખી બતાવે છે. જે ફરીયાદ આંક-૧૩ થી રજુ કરેલ છે.

આ ફરીયાદીની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં ફરીયાદી જણાવે છે કે એ વાત ખરી છે કે બનાવવાળી જગ્યાની આજુબાજુ ખેતરો આવેલા છે. એ વાત ખરી નથી કે તે જગ્યાએ બીજા માણસોની અવરજવર હોય છે. બનાવવાળી જગ્યાથી મારું ખેતર દશોક કુટ દુર છે. એ વાત ખરી છે કે મામલતદારશ્રીએ રસ્તા અંગે જે હુકમ કરેલો તે હાલમાં ચાલુ છે અને અમે તે રસ્તાનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. એ વાત ખરી છે કે આરોપીઓએ મને રસ્તાનો દરવાજો બંધ કરવાનું જણાવેલ. સાહેબ જણાવે છે કે ઝઘડો એ પહેલાં થયેલો. એ વાત ખરી છે કે રસ્તાનો દરવાજો બંધ કરવામાં ન આવે તો અમારા તથા આરોપીઓના ખેતરમાં ભેલાણથી નુકશાન થઈ શકે છે. એ વાત રી છે કે નાવાબેન એસી પંચ્યાસી વર્ષના વૃદ્ધ છે. એ વાત ખરી નથી

કે આરોપીઓએ મને કોઈ માર મારેલ નથી કે ઘમકી આપેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે આ કામના આરોપીઓને અમે મારવા ગયેલા જેના બચાવમાં આરોપીઓએ અમારી વિરુદ્ધ ફરીયાદ કરેલી. એ વાત ખરી છે કે હાલની ફરીયાદવાળા બનાવ પછી કોઈ ઝઘડો થયેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓએ જાનથી મારી નાખવાની કોઈ ઘમકી આપેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓએ રસ્તાની ખોટી તકરાર લઈ ખોટી ફરીયાદ કરેલ છે. બનાવ સવારે સાડા નવ વાગે બનેલો અને ફરીયાદ બાર વાગે આપેલી. એ વાત ખરી છે કે બનાવવાળા સ્થળથી આગથળા પો.સ્ટે. દશ કિ.મી. દુર છે. હે કહું છું કે વીસ કીમી જેટલું દુર છે. એ વાત ખરી નથી કે ફરીયાદ આપવા અમે ચાર માણસો ગયેલા. સાહેદ જણાવે છે કે અમે બે ભાઈ ગયેલા.

(૧૬) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૧૮ થી પંચ સાહદ જોયતાભાઈ ચેહરાભાઈ ચૌધરીએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે આજથી આશરે એકાદ વર્ષ અગાઉ પોલીસે તેમને તેમની બાજુમાં આવેલ નારણભાઈ કાનજીભાઈના ખેતરે બપોરના એક વાગ્યાના સુમારે પંચમાં બોલાવેલ તે વખતે પોલીસે તેમને ગુવાળી જગ્યા બતાવેલી. ગુવાળી જગ્યાએથી પુર્વ પશ્ચિમ દીશા તરફ નારણભાઈ કાનજીભાઈનું ખેતર આવેલ છે. ઉત્તર દિશાની બંને તરફ ખેતરો આવેલ છે. દક્ષિણે હરજીભાઈ રણછોડભાઈનું ખેતર આવેલ છે અને જેમાંથી નારણભા કાનજીભાઈ તરફ રસ્તો પસાર થાય છે. તે વખતે તેમની સાથે વાસ્તાભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી પંચનામાની

કાર્યવાહીમાં અડધો કલાક રોકાયેલા. પોલીસે પંચનામાની કાર્યવાહી તેમને પુછીને તેઓએ લખાવ્યા મુજબ લખેલ.ત્યારબાદ સહી કરવાનું હેતાં તેઓએ સહી કરેલી અને ત્યારબાદ વાસ્તાાઈએ સહી કરેલી. જે સહી તેઓ ઓળખી બતાવે છે . જે પંચનામું આંક-૧૮ થી રજુ કરેલ છે.

આ સાહેદની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે રામાભાઈના ખેતરમાં જવાનો રસ્તો નારણભાઈ ખેતરમાંથી છે. એ વાત ખરી છે કે તે રસ્તાની બંને બાજુ થાંભલા છે અને આગળ ઝાંપો આવેલો છે. એ વાત ખરી છે કે રામાભાઈના ખેતરમાં આ રસ્તો પુરો થઈ જાય છે. એ વાત ખરી છે કે બનાવવાળી જગ્યા રામાભાઈએ બતાવેલી.

(૧૭)ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૨૧ થી સાહેદ રમેશભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરીએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે,બનાવ તા. ૨૭/૧૨/૨૩ ના રોજ સવારના સાડા નવ વાગે બનેલો. બનાવ વખતે તેઓ તથા તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈ તથા નાના ભાઈ રાયમલભાઈ તેમને ખેતરે હાજર હતા તે સમયે રામાભાઈ વણવીરભાઈ તેમના ખેતરમાં આવેલા. તે સમયે તેમના ખેતરમાં આરોપીઓ આવેલા અને તા. ૨૬/૧૨/૨૩ ના રોજ તેમના ભાઈ રામાભાઈએ મામલતદાર સાહેબના હુકમ મુજબ સર્કલ ઓફીસરની હાજરીમાં રસ્તો ખોલાવેલ હોય અને આરોપી નાવાબેન કહેવા લાગેલ કે અહીયાં કોઈ રસ્તો નથી તેમ કહી મા બેન સામે ભુંડી ગાળો બોલવા લાગેલા જેથી તેમના ભાઈ રામાભાઈએ ગાળો બોલવાની ના

પાડતાં આરોપી નાવાબેન લાકડી લઈને આવેલા અને લાકડી તેમના મોટાભાઈ રામાભાઈને જમણા હાથ ઉપર મારેલી અને શાંતાબેન તથા ભગવાનભાઈ તથા નારણભાઈએ તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈને ગડદાપાટુનો માર મારવા લાગેલા જેથી તેમના ભાઈએ બુમાબુમ કરતાં તેઓ તથા રામાભાઈ વણવીરભાઈ ચૌધરી તથા તેમનો નાનો ભાઈ રાયમલભાઈએ વચ્ચે પડી તેમના મોટાભાઈ રામાભાઈને વધુ મારમાંથી છોડાવેલ. પછી આરોપીઓએ કહેલ કે આજે તું બચી ગયો છે પરંતુ એકલો મળીશ તો જાનથી મારી નાખીશું એવી ધમકી આપેલી.ત્યારબાદ આરોપીઓ જતા રહેલા અને તેઓ તથા રામાભાઈ વણવીરભાઈ તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈને ડીસા સરકારી દવાખાને લઈ ગયેલા અને ત્યારબાદ તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈએ ફરીયાદ આપેલી અને ફરીયાદના અનુસંધાને તેમનો જવાબ લીધેલો.આરોપીઓને જોયેથી ઓળખે છે જે પૈકી નારણભાઈ હાજર છે બાકીના હાજર નથી.

આ સાહેદની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે ફરીયાદી મારા સગા ભાઈ થાય છે. એ વાત ખરી નથી કે આરોપી નાવાબેનની ઉંમર ૭૫ થી ૮૦ વર્ષ છે. સાહેદ જણાવે છે કે ૭૦ હશે. એ વાત ખરી છે કે રામાભાઈ વણવીરભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે ત્રણ કિ.મી.નું અંતર હશે. એ વાત ખરી છે કે શંકરભાઈ ધર્માભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે ત્રણ કિ.મી.નું અંતર હશે. એ વાત ખરી છે કે મહાદેવભાઈ વીરાભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે અઢી કિ.મી.નું અંતર હશે. બનાવ બન્યા પછી દવાખાને ૧૧ થી ૧૨ વાગે ગયેલા. એ વાત

ખરી નથી કે પેછડાલ અમારા ખેતરથી ડીસા સરકારી દવાખાને આવતા અડધો કલાક થાય. પહેલાં અમે દવાખાને ગયેલા. ફરીયાદ આપવા લગભગ દોઢ વાગે ગયેલા. ફરીયાદ આપવા અમે ચાર માણસો ગયેલા. બનાવ વખતે હું બનાવવાળી જગ્યાએ હાજર હતો. એ વાત ખરી નથી કે બનાવમાં મને વાગેલ નહીં. એ વાત ખરી છે કે મેં કોઈ સારવાર લીધેલ નથી. એ વાત ખરી છે કે તકરારી રસ્તો હાલ ખુલ્લો છે. એ વાત ખરી નથી કે રસ્તામાં ઝાંપો બંધ કરવામાં ન આવે તો બંને પક્ષને નુકશાન થાય તેમ છે. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓએ અમને કોઈ માર મારેલ નથી કે ઘમકી આપેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે ફરીયાદ વાળા બનાવ પછી આરોપીઓ સાથે બીજો કોઈ ઝઘડો થયેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે સોગંદ ઉપર ખોટી જુબાની આપું છું.

(૧૮) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૨૨ થી સાહેદ રાયમલભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરીએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજૂ કરેલ છે કે, બનાવ તા. ૨૭/૧૨/૨૩ ના રોજ સવારના સાડા નવ વાગે બનેલો. બનાવ વખતે તેઓ તથા તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈ તથા મોટા ભાઈ રમેશભાઈ તેમના ખેતરે હાજર હતા તે સમયે રામાભાઈ વણવીરભાઈ તેમના ખેતરમાં આવેલા. તે સમયે તેમના ખેતરમાં આરોપીઓ આવેલા અને તા. ૨૬/૧૨/૨૩ ના રોજ તેમના ભાઈ રામાભાઈએ મામલતદાર સાહેબના હુકમ મુજબ સર્કલ ઓફીસરની હાજરીમાં રસ્તો ખોલાવેલ હોય અને આરોપી નાવાબેન કહેવા લાગેલ કે અહીંયાં કોઈ રસ્તો નથી તેમ કહી મા બેન સામે ભુંડી ગાળો

બોલવા લાગેલા જેથી તેમના ભાઈ રામાભાઈએ ગાળો બોલવાની ના પાડતાં આરોપી નાવાબેન લાકડી લઈને આવેલા અને લાકડી તેમના મોટાભાઈ રામાભાઈને જમણા હાથ ઉપર મારેલી અને શાંતાબેન તથા ભગવાનભાઈ તથા નારણભાઈએ તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈને ગડદાપાટુનો માર મારવા લાગેલા જેથી તેમના ભાઈએ બુમાબુમ કરતાં તેઓ તથા રામાભાઈ વણવીરભાઈ ચૌધરી તથા તેમનો નાનો ભાઈ રાયમલભાઈએ વચ્ચે પડી તેમના મોટાભાઈ રામાભાઈને વધુ મારમાંથી છોડાવેલ. પછી આરોપીઓએ કહેલ કે આજે તું બચી ગયો છે પરંતુ એકલો મળીશ તો જાનથી મારી નાખીશું એવી ધમકી આપેલી. તેઓ તથા રામાભાઈ વણવીરભાઈ તેમના મોટા ભાઈ રમેશભાઈનાઓ રામાભાઈને ડીસા સરકારી દવાખાને લઈ ગયેલા અને ત્યારબાદ તેમના મોટા ભાઈ રામાભાઈએ ફરીયાદ આપેલી અને ફરીયાદના અનુસંધાને તેમનો જવાબ લીધેલો. આરોપીઓને જોયેથી ઓળખે છે. જે પૈકી નારણભાઈ નામદાર કોર્ટમાં હાજર છે. બાકીના હાજર નથી.

આ સાહેદની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે ફરીયાદી રામાભાઈ તથા સાહેદ રમેશભાઈ મારા સગા ભાઈ થાય છે. પેછડાલથી ડીસા વચ્ચે લગભગ ૨૦ થી ૨૨ કિ.મી.નું અંતર છે અને પેછડાલથી ડીસા આવતા લગભગ કલાક જેટલો સમય લાગે. અમે ડીસા સીવીલ હોસ્પિટલે લગભગ સાડા દસથી અગિયાર વચ્ચે આવેલા. ડીસા સીવીલથી આગથળા પો.સ્ટે. લગભગ ૨૦ થી ૨૨ કિ.મી. દુર છે. હું પોલીસ સ્ટેશન ગયેલ નથી. નાવાબેનની ઉંમર ૬૦ થી ૭૦ વર્ષ હશે. એ વાત ખરી

છે કે શાંતાબેન અને ભગવાનભાઈ સાથે અમારે રસ્તાની તકરાર નથી. એ વાત ખરી છે કે રામાભાઈ વણવીરભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે ત્રણ કિ.મીનું અંતર હશે. એ વાત ખરી છે કે શંકરભાઈ ઘર્માભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે કી.મીનું અંતર હશે. એ વાત ખરી છે કે મહાદેવભાઈ વીરાભાઈનું ખેતર અને અમારા ખેતર વચ્ચે બે ત્રણ કિ.મીનું અંતર હશે. આ ત્રણ લોકોને અમે બોલાવેલ નથી. સાહેદ જણાવે છે કે તેઓ કામ અર્થે આવેલા. એ વાત ખરી છે કે તકરારી રસ્તો હાલ ખુલ્લો છે. એ વાત ખરી છે કે આ રસ્તામાં ઝાંપો. એ વાત ખરી નથી કે રસ્તામાં ઝાંપો બંધ કરવામાં ન આવે તો બંને પક્ષને નુકશાન થાય તેમ છે. એ વાત ખરી છે કે બનાવમાં મને ઈજા થયેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓએ મારા ભાઈને કોઈ માર મારેલ નથી કે અમને કોઈ ઘમકી આપેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે જાપો બંધ ન કરવો પડે તેથી ખોટો ઝઘડો કરેલ છે. એ વાત મને ખબર નથી કે આ બનાવ બાદ પણ નાવાબેને અમારી વિરુદ્ધ ફરીયાદ આપી છે અને તે ફરીયાદના કામે અમારા જામીન લીધા છે. એ વાત ખરી નથી કે આવો કોઈ બનાવ બન્યો ન હોવા છતાં ફરીયાદી મારા ભાઈ થતા હોય તેમને સમર્થન કરવા સોગંદ ઉપર ખોટી જુબાની આપુ છું.

(૧૯) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૨૪ થી સાહેદ શંકરભાઈ ઘર્માભાઈ પટેલે સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, રામાભાઈ જોઈતાભાઈને રસ્તા બાબતે આરોપીઓ સાથે ઝગડો થયેલો જે બાબતે રામાભાઈએ તેમને ફોન કરેલ અને જણાવેલ

કે મારે દવાખાને જવું છે જેથી તેઓ તેઓના ખેતરે ગયેલ અને ડીસા મુકામે સરકારી દવાખાને લઈ ગયેલ અને તે વખતે તેમની સાથે મહાદેવભાઈ વીરાભાઈ ચૌધરી હતા. દવાખાને લઈ જતા વખતે રામાભાઈએ જણાવેલ કે રસ્તા બાબતે ઝગડો થયેલ અને મામલતદારશ્રીના હુકમ મુજબ રસ્તો ખુલ્લો કરેલ અને તે વખતે તેઓ ચાલવા જતાં તેમને માર મારેલ તેવી હકીકત જણાવેલ. જેઓની દવા સારવાર કરાવી ફરીયાદ કરવા માટે આગથળા તરફ મોકલેલ. ફરીયાદીના અનુસંધાને પોલીસે તેમનો જવાબ બનાવના બીજા દિવસે લીધેલો. આરોપીઓને જોયેથી ઓળખી શકે.

આ સાહેબની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે બનાવ વખતે હું હાજર હતો નહી તેથી બનાવ વિશે મને જાત માહિતી નથી. બનાવવાળા સ્થળથી ડીસા સીવીલ હોસ્પિટલ ૨૪ કી.મી. જેટલું દુર છે. પેછડાલથી ડીસા આવતા ટ્રાફિક હોય તો કલાક લાગે નહીંતર પોણો કલાક લાગે. અમે ડીસા દવાખાને આશરે ૧૧ વાગે પહોંચેલા. એ વાત ખરી છે કે મારા ખેતરથી ફરીયાદીનું ખેતર ચાર કી.મી. છે. ત્યાંથી સાઘનમાં આવતા દસ મીનીટ લાગે.એ વાત ખરીનથી કે ફરીયાદી માા સગા થતા હોય ખોટી જુબાની આપુ છું.

(૨૦) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૨૮ થી ડોક્ટર જેન્સી શૈલેષભાઈ ઠક્કરે સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, તા.૨૭/૧૨/૨૩ ના રોજ તેઓ ડીસા સીવીલ હોસ્પિટલમાં ફરજ પર હાજર હતા ત્યારે પોલીસ ચટી વગર સવારના ૧૧/૩૦

વાગે રામાભાઈ જોઈતાભાઈ ચોઘરી ઉ.વ.જર રહે. પેછડાલ. તા. ડીસાવાળા તેમની સમક્ષ સારવાર માટે આવેલા.દર્દી ભાનમાં હતા અને જાતે જણાવેલ કે તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ સવારના ૧૦/૧૦ વાગે પેછડાલ ગામે ખેતરમાં છ જાણીતી પુરુષ વ્યકો ધ્વરા લાકડી વે માર મારવામાં આવેલ તેવી હકીકત જણાવેલ. તેઓને પાસતાં તમના હદય તથા નસના ઘબકારા તેમજ શરીરનું તાપમાન નોર્મલ હતું. તેઓએ તેમની સમક્ષ ફરીયાદ કરેલ કે તેમના બંને હાથોમાં દુખાવો છે . જેઓને તપાસતાં નીચે મુજબની ઈજા માલુમ પડેલ.

(૧) જમણા જમણા હાથના આગળના ભાગમાં અનિયમીત આકારનો છુંચેલો ઘા હતો. જે લાલાશ પડતો હતો અને તેમાંથી કોઈ લોહી નીકળતું ન હતું.

(૨) ડાબા હાથની ત્રીજી આંગળીમાં અનિયમીત આકારનો છુંચાયેલો ઘા હતો . જે લાલાશ પડતો હતો અને તેમાંથી કોઈ લોહી નીકળતું ન હતું.

ઉપર જણાવેલ ઈજાઓ સખત અને બોથડ પદાર્થ ધ્વારા થઈ શકે તેવી સાદી ઈજાઓ હતી પરંતુ તેમની સમક્ષ તપાસ અર્થે આવેલ તે વખતે ઈજા તાજી હતી તેમજ કોઈપણ પ્રકારનું કોમ્પલીકેશન ન થાય તો ત્રણ થી સાત દિવસમાં રીકવર થઈ શકે તેવી હતી. દર્દીને તપાસી સારવાર અંગેનું સર્ટીફિકેટ આપેલ જેમાં તેમની સહી તથા હોદ્દાનો સીકકો ઓળખી બતાવે છે. જે સારવાર સર્ટીફિકેટ આંક-૨૮ થી રજુ કરેલ છે.

આ સાહેદની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે દર્દીને થયેલ ઈજા સાદા પ્રકારની

હતી. એ વાત ખરી છે કે કોઈ વ્યક્તિ રોડ પર ચાલતા પડી જાય તો ઉપર મુજબની ઈજા થઈ શકે. એ વાત ખરી નથી કે સોગંદ પર ખોટી જુબાની આપુ છું.

(૨૧) ફરીયાદ પક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૩૩ પંચ સાહેદ અરજાભાઈ જેઠાભાઈ ચૌધરીએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, તા. ૧/૧/૨૪ ના રોજ પોલીસે બજારમાં તેમની એક તૈયાર લખેલ કાગળમાં સહી લીધેલી અને તૈયાર પંચનામામાં સહી કરવાનું કહેતાં તેઓએ સહી કરેલી. જે સહી તેઓ ઓળખી બતાવે છે. જે પંચનામું આંક-૩૪ થી રજુ કરેલ છે. આમ, સદર પંચ સાહેદ ફરીયાદ પક્ષનાં કેસ મુજબની જુબાની આપતા ના હોઈ વિ.એ.પી.પી.શ્રીની મૌખિક વિનંતીથી તેમને વિમુખ સાક્ષી જાહેર કરેલા છે અને વિ.એ.પી.પી.શ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉલટતપાસમાં પણ ફરીયાદ પક્ષને ઉપયોગી કોઈ ફળદાઈ હકીકતો જણાવતા નથી.

આ પંચ સાહેદની બચાવ પક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે મને એક તૈયાર પંચનામામાં સહી કરાવેલ તે સિવાય હું બીજું કંઈ જાણતો નથી.

(૨૨) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૩૬ સાહેદ રામાભાઈ વનજીરભાઈ પટેલે સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, તેમને સંતાનમાં બે ટિકરા અને એક ટિકરી છે. મોટો ટિકરો દિનેશ અને રમેશ અને સૌથી નાની લક્ષ્મી છે. આ કામના ફરીયાદી રામાભાઈ

જોઈતાભાઈ તેમના કાકાના દિકરા ભાઈ થાય છે. તેઓ આરોપીઓને ઓળખે છે. તમો આરોપીઓ તેમના કુટુંબી ભાઈઓ થાય છે. સદર બનાવ આજથી બે એક વર્ષ અગાઉ બનેલો. બનાવ રામાભાઈના ખેતરમાં જવાના રસ્તા પર બનેલો. બનાવ દિવસે બનેલો. બનાવ સમયે તેઓ સ્થળ ઉપર હાજર હતા તે દિવસે સરકારી સાહેબે જે રસ્તો ખોલાવેલો તે જોવા માટે ગયલા. બનાવ સમયે આરોપી નાવાબેન પાસે લાકડી હતી જે લાકડી રામાભાઈને જમણા હાથ પર મારેલી. આરોપીઓ નારણભાઈ, ભગવાનભાઈ અને શાંતાબેને ગડદાપાટુનો માર રામાભાઈને મારેલો. પછી તેઓ તથા બીજા માણસો ભેગા થઈ રામાભાઈને દવાખાને લઈ ગયેલા, રામાભાઈને તેમની પોતાની ગાડીમાં બેસાડી ડીસા મુકામે સરકારી દવાખાને લઈ ગયેલ અને તે ગાડી રમેશભાઈ જોઈતાભાઈ ચલાવતા હતા. તે દિવસે રામાભાઈને સારવાર કરીને રજા આપેલી. આ ઝગડાનું કારણ રસ્તા બાબતની તકરાર હતી. ફરીયાદીએ ફરીયાદ આપતાં પોલીસે તેમનો જવાબ લીધેલો. આરોપીઓને જોયેથી ઓળખી શકે.

આ સાહેબની બચાવ પક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે ફરીયાદી એ મારા કાકાના દિકરા ભાઈ થાય છે. એ વાત ખરી છે કે હું બોર પર તથા ગામમાં પણ રહું છું. એ વાત ખરી છે કે મારા બોરથી ફરીયાદીના બોરે જવું હોય તો અડધા કલાક જેટલો સમય લાગે. એ વાત ખરી છે કે મારો બોર રામસણ ગામે છે અને ફરીયાદીનો જે બોર તે ગુગળ ગામે જવાના રસ્તે આવેલો છે. એ વાત ખરી છે કે ફરીયાદીના બોર અને મારા બોર વચ્ચે દોઢેક

કિ.મી. જેટલું અંતર હશે. એ વાત ખરી નથી કે બનાવ વખતે હું હાજર ન હતો. એ વાત ખરી છે કે નાવાબેન એ ૮૦ વર્ષના ડોસીમા છે. એ વાત ખરી નથી કે આ બનાવ અમોએ નજરે જોયેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે ફરીયાદી એ મારા કાકાના ટિકરા ભાઈ થતા હોઈ સોગંદ ઉપર ખોટી જુબાની આપુ છું. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓએ કોઈ ઘમકી આપેલી હોય કે માર મારેલ હોય તેવું બનેલ નથી. એ વાત ખરી છે કે આ કામના સાહેદ એ ફરીયાદીના ખેતરથી દુર છે. એ વાત ખરી છે કે આકામના સાહેદ શંકરભાઈ ધર્માભાઈએ ફરીયાદીના ખેતરથી એકાદ કી.મી. દુર હશે. એ વાત ખરી નથી કે આપો કોઈ બનાવ બનેલ ન હોવા છતાં સોગંદ ઉપર ખોટી જુબાની આપુ છું.

(૨૩) ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૩૭ સાહેદ વિનોદકુમાર નરસીહભાઈ પઢીયારે સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, હાલમાં તેઓ મામલતદાર કચેરી ડીસા ખાતે જાહેરનામાના ટેબલ પર ફરજ બજાવે છે. તા. ૬/૧૨/૨૩ ના રોજ બનાસકાંઠા જીલ્લા મેજી.શ્રી. વરુણકુમાર નોએ એક હથિયારબંધીનું જાહેરનામું પડોલું. જે અંતર્ગત માહે ૧૨/૨૦૨૩ ન નાતાલ જેવો તહેવાર આવતો હોવાથી કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ જળવાય તે સારુ સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૧૪૪ તથા જી.પી.એક્ટની કલમ-૩૭/૧ મુજબ હથિયારબંધીનામાનું જાહેરનામું બહાર પડેલું. જે જાહેરનામુ ક્રમાંક નં.ડી/અ.મઅ.૪૯/૧/જાના. ૧૬૨/૫શી/૯૨૫૯ થી ૯ ૨૭૪/૨૦૨૩ ના તા. ૬/૧૨/૨૩ ના આદેશ જે જાહેરનામું તા. ૩૧/૧ ૨/૨૩ સુધી અમલમાં રહેલું. જે જાહેરનામામાં જીલ્લા મેજી. શ્રી.

વરુણકુમાર બરનવાલની સહી છે જે સહી તેઓ રોજીદા કામગીરીના અનુસંધાને ઓળખે છે. જે જાહેરનામું આંક-૩૮ થી રજુ કરેલ છે.

આ સાહેદની બચાવ પક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે અમો ઉપલા અધિકારીની સુચનાથી આવેલ છીએ. એ વાત ખરી છે કે આ બનાવમાં શું બનેલ તેની મને કોઈ જાત માહિતી નથી.

(૨૪) ફરીયાદ પક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૩૮ થી પંચ સાહેદ ગજાભાઈ ડામરાભાઈએ સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજુ કરેલ છે કે, તા. ૧/૧/૨૪ ના રોજ તેઓ સ્ટેશન પર ઉભા હતા તે વખતે પોલીસ એક તૈયાર લખેલ લખાણમાં તેમના અંગુઠાનું નિશાન લીધેલું અને તે સિવાય બીજી કોઈ હકીકત જાણતા નથી. તેઓ આંક-૩૪ વાળા પંચનામમાં માત્ર તેમના અંગુઠાનું નિશાન ઓળખી બતાવે છે. આમ, સદર પંચ સાહેદ ફરીયાદ પક્ષનાં કેસ મુજબની જુબાની આપતા ના હોઈ વિ.એ.પી.પી.શ્રીની મૌખિક વિનંતીથી તેમને વિમુખ સાક્ષી જાહેર કરેલા છે અને વિ.એ.પી.પી.શ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉલટતપાસમાં પણ ફરીયાદ પક્ષને ઉપયોગી કોઈ ફળદાયક હકીકતો જણાવતા નથી.

આ પંચ સાહેદની બચાવ પક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે પોલીસે તૈયાર પંચનામમાં મારા અંગુઠાનું નિશાન કરાવેલ તે સિવાય બીજી કોઈ હકીકત જાણતો નથી. એ વાત ખરી છે કે જ્યારે મારા અંગુઠાનું નિશાન કરાવેલ ત્યારે ત્યાં કોઈ હાજર હતું નહીં. એ વાત ખરી છે કે બનાવ વિશે મને કોઈ જાત માહિતી

નથી.

(૨૫) ફરીયાદ પક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા સારુ આંક-૪૧ થી સાહેદ તપાસ કરનાર અમલદાર રવજીભાઈ રુપસીભાઈ ભટ્ટે સોગંદ ઉપર એવો પુરાવો રજૂ કરેલ છે કે, સને ૨૦૨૩ ની સાલમાં તેઓ આગથળા પો.સ્ટે.માં એ.એસ.આઈ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા તે દરમ્યાન આ ગુનાની તપાસ તેઓએ સંભાળી લીધેલ અને જરૂરી પંચનામા કરી મુદ્દામાલ કબજે કરેલ અને લાગતા વળગતા સાહેદોના નિવેદનો લીધેલ તેમજ ઈજા પામનારના સારવાર સર્ટીફિકેટ મેળવેલ અને તપાસના અંતે તમો આરોપીઓ સામે પુરતા પુરાવા જણાતાં ચાર્જશીટ કરેલાનું જણાવેલ છે.

આ ત.ક.અમલદારની બચાવપક્ષે કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે એ વાત ખરી છે કે આ ગુનાવાળી જગ્યા છે ત્યાં આરોપીઓના આવવા જવાનો રસ્તો આવેલો છે અને ત્યાં તેમના ખેતરો આવેલા છે. એ વાત ખરી છે કે આરોપીઓ આ રસ્તામાંથી ગેટ આખો દિવસ ખોલવામાં આવે તો ભેલાણ પણ થાય અને નુકશાન પણ થઈ શકે. એ વાત ખરી નથી કે ગુનાના કામે તપાસના કામે લીધેલ નિવેદનો આ કામના ફરીયાદીના સબંધી છે. એ વાત ખરી છે કે ફરીયાદીના સમાજના છે. એ વાત ખરી છે કે ચૌધરી સમાજ સિવાયના આ કામે મે કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોના નિવેદનો લીધેલ નથી. એ વાત ખરી છે કે બંને ફરીયાદ એકજ દિવસની છે. એ વાત ખરી નથી કે પંચનામું પોલીસ સ્ટેશન બેસીને કરેલું. એ વાત ખરી નથી કે આરોપીઓ વિરુદ્ધ પુરતો પુરાવો ન હોવા છતાં ખોટું ચાર્જશીટ કરેલ.

// તારણો //

(૨૬) બંને પક્ષકારોની રજુઆતો સાથે રેકર્ડ પર રજુ થયેલ પુરાવાઓ ધ્યાને લીધા અને તે સાથે ફોજદારી કાર્યવાહીમા પુરાવાના મુલ્યાંકન અંગે જોઈએ તો કાયદાનો પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે ફરીયાદપક્ષે આરોપી વિરૂદ્ધ આક્ષેપિત ગુનાની હકીકતો નિઃશંકપણે પુરવાર કરવી પડે. એટલે કે ફરીયાદ પક્ષના પુરાવાથી સ્પષ્ટ પુરવાર થવું જોઈએ કે આરોપીએ જ ગુનો કરેલ છે અને ફરીયાદપક્ષે પોતાના કેસની હકીકતો પુરવાર કરવા માટે કેટલા સાહેદોને તપાસ્યા છે તે સાહેદોની સંખ્યા મહત્વની હોતી નથી. પરંતુ જો ફરીયાદ પક્ષના એકપણ સાહેદ ફરીયાદ પક્ષના કેસની હકીકતોને પુરવાર કરતા હોય અને આરોપીએ ગુનો કરેલ હોવાનું પુરવાર કરતા હોય તથા તેવા સાહેદ વિશ્વસનીય અને આધાર રાખવા લાયક હોય તો તે પુરતું છે. અને જો ફરીયાદ પક્ષના કેસની હકીકતો ઉપર વ્યાજબી શંકા ઉભી થાય તો તેનો લાભ બચાવ પક્ષને મળે તેમ છે.

(૨૭) ઉપરોક્ત કાયદાકીય સ્થિતી સાથે જોઈએ તો હાલના કામે ફરીયાદ પક્ષના કેસ મુજબ તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના કલાક:૯/૩૦ વાગ્યાના સુમારે પેછડાલ ગામની સીમમાં ફરીયાદી તેમના ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે હાજર હતા તે દરમ્યાન આ કામના આરોપીઓએ ફરીયાદીના ખેતરની બાજુમાંથી પસાર થતા રસ્તામાં આવી ફરીયાદીને મા બેન સામી ભુંડી ગાળો બોલી આરોપી નં. ૧ નાએ

ફરીયાદીને જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા આરોપી નં.૨ થી જ નાએ ફરીયાદીને આડેઘડ ગડદાપાટુનો માર મારી જાનથી મારી નાખવાની ઘમકી આપી ગુનો કરવામાં એકબીજાને મદદગારી કરી મે. અધિક જિલ્લા મેજી. સાહેબશ્રીના હથિયાર બંધીના જાહેરનામાનો ભંગ કર્યા અંગેના આરોપીઓ વિરુદ્ધ આરોપો છે.

(૨૮) ફરીયાદપક્ષ તરફે તેમના કેસના સમર્થનમા કુલ બે પંચનામા રજુ કરવામા આવેલા છે. જેમા ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું આંક-૧૯ થી રજુ થયેલ છે. જેમાં પંચ સાહેદ તરીકે જોયતાભાઈ ચેહરાભાઈ ચૌધરીને આંક-૧૮ થી તપાસવામા આવેલા છે. તથા મુદ્દામાલ રીકવરી પંચનામું આંક-૩૪ થી રજુ થયેલ છે જેમા પંચ સાહેદ તરીકે અરજણભાઈ જેઠાભાઈ ચૌધરીને આંક-૩૩ થી તથા પંચ સાહેદ ગજાભાઈ ડામરાભાઈને આંક-૩૮ થી તપાસવમાં આવેલ છે.

ઉપરોક્ત બંને પંચનામાના પંચ સાહેદોએ મહદ અંશે ફરીયાદ પક્ષને સમર્થન કરેલ છે તથા થોડા ઘણા અંશે સમર્થન કરેલ ના હોય ફરીયાદ પક્ષે તેઓને ફરી ગયેલ જાહેર કરેલ છે. તથા તેઓને ઉલટતપાસમા પુછી શકાય તેવા પ્રશ્નો પુછવાની પરવાનગી એ.પી.પી.શ્રીએ માંગતા તેઓને પરવાનગી આપવામા આવેલ છે. પરંતુ ત્યારબાદ પણ તેવા સવાલોના જવાબમા આ પંચ સાહેદોએ ફરીયાદ પક્ષના કેસની હકીકતોને સમર્થન મળે તેવો પુરાવો આપેલ છે. પંચોના પુરાવાના સંદર્ભે જોઈએ તો નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે અલગ અલગ ચુકાદાઓમા નીચે મુજબના સિદ્ધાંતો પ્રસ્થાપિત કરેલ છે.

1. 1997 (3) GLR 1956

STATE OF GUJARAT VS. BRAHMIN BABULAL
HARIBHAI

(A) CRIMINAL PROCEDURE CODE, 1973 (II OF 1974)-
Sec. 100(4) - Arms Act, 1959 (LIV of 1959)- Sec. 25(1-B)
Bombay Police Act, 1951 (XXII of 1951)- Sec.135 -
Panchnama- Panch witness- Recovery of pistol from the
accused- Magistrate acquitting the accused on the ground that
panchas had not supported the recovery panchnama- Approach
deprecated- Order of conviction passed relying on evidence of
Police Officers.

2. 1994 (1) GLR 279

STATE OF GUJARAT VS. IBRAHIM SALU KOLI.

(A) CRIMINAL PROCEDURE CODE, 1973 (II OF 1974)-
Sec.378 - Acquittal appeal- No law provides that merely
because the Panchas do not support the prosecution the
evidence of the Police Officer should be automatically
discarded- Corroboration by other witnesses is of course one of
the important mode but there is yet another not less important
mode of corroboration and that is by way of some intrinsic
circumstantial evidence available on the record- If the police
takes genuine interest and investigates the offence thoroughly,
there is nothing wrong on accepting same the evidence of
police officer- In case if the police is out to falsely implicate
the citizens its evidence should be discarded, but this must be
made clear from the cross-examination and the attending
circumstances- The evidence of police cannot therefore be

thrown away affixing the label of interested witnesses- The necessity of Panchas and Panchnama is for the purpose of necessary corroboration to satisfy the judicial conscience- Panchas may have their own reasons not to support the prosecution case but the Courts should adopt pragmatic approach and if the Police Officer is found to be quite dependable then his evidence should not be discarded- The role of the Courts explained in cases where the Panchas do not support the prosecution case, while imposing sentence mercy cannot be extended in the manner which ultimately blunts out the impact of conviction and the deterrent object of the penology.

3. 1988 (2) GLR 1057

MER VAJA MERAMAN VS. STATE OF GUJARAT

(A) CRIMINAL TRIAL- Practice and Procedure- Panchnama is not a substantive piece of evidence- Can be used only for the purpose of corroboration- Care to be taken by the Public Prosecutor and the Judge for proving a panchnama.

આમ નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટ પ્રસ્થાપિત કરેલ સિદ્ધાંતો ઉપરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે પંચ સાહેદોના પુરાવા તથા પંચનામા સમર્થનકારી પુરાવા એટલે કે કોરોબરેટીવ પીસ ઓફ એવીડન્સ છે. અને તેથી એમ કહી શકાય કે માત્ર પંચ સાહેદો જો ફરીયાદ પક્ષના કેસને સમર્થન આપતા હોય તો તેટલા માત્રથી ફરીયાદપક્ષનો કેસ સાબીત થઈ જતો નથી કે જો પંચ સાહેદ

ફરીયાદપક્ષના કેસને સમર્થન ન કરતા હોય તો તેટલા માત્રથી ફરીયાદપક્ષનો કેસ માર્યો જતો નથી. આવા સંજોગોમા અત્રેની કોર્ટે "સબસ્ટાન્સીવ એવીડન્સ" ના પુરાવાનુ વિશ્લેષણ કરવાનુ રહે છે અને તેના આધારે આરોપીઓએ આક્ષેપિત ગુનો કરેલ છે કે કેમ ? તેનો નિર્ણય કરવાનો રહે છે.

(૨૯) બનાવની હકીકતોમાં સબસ્ટેન્ટીવ એવીડન્સ કહી શકાય તેવાં નજરે જોનાર અને બનાવ વખતે હાજર સાહેદો ધ્યાને લઈએ તો હાલના કામે ફરીયાદ પક્ષે ફરીયાદીને કે જેઓ ઈજા પામનાર સાહેદ પણ છે તેમને આંક-૧૨ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તે સિવાય બનાવ નજરે જોનાર સાહેદોમાં રમેશભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરીને આંક-૨૧ થી તથા સાહેદ રામમલભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરીને આંક-૨૨ થી તથા સાહેદ રામાભાઈ વનવીરભાઈ પટેલને આંક-૩૬ થી તપાસવામાં આવેલ છે. જેઓ ફરીયાદીના કુટુંબી થાય છે અને તેમણે ફરીયાદ પક્ષના કેસને સમર્થનકારી પુરાવો આપેલ છે. તે સિવાય બનાવ નજરે જોનાર અન્ય કોઈ સાહેદોના પુરાવા રજુ કરેલ નથી. વધુમાં હાલના કામે ફરીયાદપક્ષે સાહેદ શંકરભાઈ ધર્માભાઈ પટેલને આંક-૨૪ થી તથા સાહેદ વિનોદકુમાર નરસીહભાઈ પઢીયારને આંક-૩૭ થી તપાસવામાં આવેલ છે આમ, નજરે જોનાર સાહેદોમાં કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોના પુરાવા હાલના કામે ફરીયાદપક્ષે રજુ કરેલ નથી આવા સંજોગોમાં સગા વ્યક્તિઓના પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે તેઓના પુરાવાની કેટલું મહત્વ આપવું તે અંગે બચાવપક્ષ તરફે એવી રજુઆત કરવામાં આવી છે કે, હાલના કામે સ્વતંત્ર પુરાવો મળી આવવાની

શક્યતા હોવાં છતાં ફરીયાદપક્ષે રજુ કરેલ ન હોય તથા સગી વ્યક્તિઓના પુરાવા 'ઈન્ટ્રેસ્ટેડ વીટનેસ ' ના પુરાવા હોય તેઓના પુરાવા માનવા લાયક ન હોય તેનાં આધારે કોઈ નિર્ણય થવો ન જોઈએ જ્યારે ફરીયાદ પક્ષ તરફ એ.પી.પી.શ્રી એ તેવી રજુઆત કરેલ છે કે, સગા સબંધીના પુરાવા માત્ર એટલા માટે અવિશ્વાસનીય થઈ જતાં નથી કે તેઓ સગાસબંધી છે અને જેથી આ સંદર્ભે બચાવ પક્ષની રજુઆત ટકવાપાત્ર નથી.

(૩૦) બંને પક્ષકારોની સદર રજુઆત અંગે જોઈએ તો *નામ. સુપ્રીમ કોર્ટ શ્યામબાબુ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. ના કિસ્સામાં કે જે ૨૦૧૨ ક્રીમીનલ લો જરનલના પાના નં.૪૫૫૦* ઉપર પ્રસિદ્ધ થયેલ છે.તેમાં નીચે મુજબના સિદ્ધાંતો પ્રસ્થાપિત કરેલ છે.

(B) Evidence Act (1 of 1872) , S.3 - EYE WITNESS - Related eye-witness- Testimony -Not to be discarded merely on account of relationship.

Where the presence of the eye-witness is proved to be natural and their statements are nothing but truthful disclosure of actual facts leading to the occurrence, it will not be permissible for the court to discard the statement of such related or friendly witnesses. There is no bar in law on examining family members or any other person as witnesses. In fact, in cases involving family members of both sides, it is a member of the family or a friend who comes to rescue the injured. If the

statement of witnesses, who are relatives or known to the parties affected is credible, reliable, trustworthy and corroborated by other witnesses, there would hardly be any reason for the Court to reject such evidence merely on the ground that the witness was a family member or an interested witness or a person known to the affected party or friend etc.

નામ. સુપ્રીમ કોર્ટ પ્રસ્થાપીત કરેલ ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોને ધ્યાને લેતાં સ્પષ્ટ છે કે સાહેદો સગા-સબંધી છે. માત્ર તેટલા કારણસર તેઓના પુરાવાને ડીસ્કાર્ડ કરી શકાય નહીં કે માત્ર તે કારણસર તેઓના પુરાવા અવિશ્વસનીય થઈ જતાં નથી અને તેથી બચાવ પક્ષની સદર રજુઆત ટકવાપાત્ર રહેતી નથી.

(૩૧) વધુમાં જોઈએ તો બચાવ પક્ષ તરફ એક રજુઆત એવી કરવામાં આવેલ છે કે આ કામના ફરીયાદી અને આરોપીઓ વચ્ચે અગાઉથી ઝઘડો ચાલતો હોય અને તેથી ઝઘડાની અદાવત રાખીને ખોટી ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે અને તેથી આ સાહેદોના પુરાવા શંકાસ્પદ બને છે અને તેનાં આધારે આરોપીઓ વિરુદ્ધનો ગુનો પુરવાર થતો નથી. જ્યારે ફરીયાદ પક્ષ તરફ વિ.એ.પી.પી.શ્રી એ એવી રજુઆત કરેલ છે કે આવી કોઈ હકીકત પુરવાર થયેલ નથી તેમ છતાં દલીલ ખાતર માની લેવામાં આવે તો પણ અગાઉ જે ઝઘડો થયેલાની હકીકત છે. તે જ હકીકત હાલના બનાવ પાછળના આરોપીઓનો 'મોટીવ' તથા કારણ સાબિત કરે છે.

આ સંદર્ભે જોઈએ તો અગાઉની અદાવત બેધારી હથિયાર જેવી

હોય છે અને તે બનાવ પાછળનો 'મોટીવ' હોઈ શકે અથવા તો કોઈને ખોટી રીતે ગુના સાથે સંડોવવા માટેનું કારણ પણ હોઈ શકે. તેવા સિદ્ધાંતો **નામ. સુપ્રીમ કોર્ટ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય વિરુદ્ધ તુલસીરામ ભાનેદાસ કાંબલેનાં કિસ્સામાં કે જે ૨૦૦૭ ક્રિ.લો.જરનલ પાના નં. ૪૩૧૯** ઉપર પ્રસિદ્ધ થયેલ છે. તેમાં નીચે મુજબના શબ્દોમાં પ્રસ્થાપિત કરેલ છે.

33. As regards enmity, it is well known that enmity is a double edged weapon. It can be a ground for false implication, but it can also be a ground for correct implication.

આમ, ઉપરોક્ત પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો મુજબ માત્ર એટલા માટે કે ફરીયાદીના કુટુંબ તથા આરોપીઓ વચ્ચે અગાઉ દુશ્મનાવટ રહેલ છે. તેટલા માત્રથી આ સાહેદોના પુરાવા '**ડીરકાર્ડ**' કરી શકાય નહીં. પરંતુ, તેઓનાં પુરાવાનું કાળજીપુર્વક વિશ્લેષણ કરવું જોઈએ તેમ માનું છું.

(૩૨) વદ્યુમાં બચાવ પક્ષે એવી રજુઆત કરેલ છે કે, ખેતરની આજુબાજુમાં તથા ખેતરોમાં કામ કરનાર માણસોના પુરાવો લેવામાં આવેલ નથી તેવી દલીલ રજુ કરેલ છે નામ.સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવેલ છે કે, પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ **Quantity of Evidence** ક્વોન્ટીટી ઓફ ઈવીડન્સ નહીં પરંતુ **Quality of Evidence** ક્વોલીટી ઓફ ઈવીડન્સ પર ભાર મુકવો જોઈએ. **નામ. સુપ્રીમ કોર્ટ બીપીનકુમાર મોદલ (ઉપરોક્ત) ના જજમેન્ટમાં**

ઠરાવેલ મુજબ.....

25. In Sunil Kumar Vs. State Govt. of NCT of Delhi, 10 (2003) 11 SCC 367, this Court repelled a similar submission observing that as a general rule the Court can and may act on the testimony of a single witness provided he is wholly reliable. There is no legal impediment in convicting a person on the sole testimony of a single witness. That is the logic of Section 134 of the Evidence Act, 1872. But if there are doubts about the testimony the courts will insist on corroboration. In fact, it is not the number, the quantity, but the quality that is material. The time- honoured principle is that evidence has to be weighted and not counted. The test is whether the evidence has a ring of truth, is cogent, credible and trustworthy or otherwise.

આથી ઉપરોક્ત જજમેન્ટના રેશીયો ઠરાવેલ સિદ્ધાંત મુજબ પુરાવાનો જથ્થો નહીં પણ ગુણવત્તાનો ભાર મુકવા જણાવેલ છે. જે હાલના કેસમાં લાગુ પાડતા ફરીયાદી રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલ તથા સાહેદો રમેશભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરી, રાયમલભાઈ જોયતાભાઈ ચૌધરી તથા રામાભાઈ વનજીરભાઈ પટેલનો પુરાવો ક્ષતિરહીત, શંકામુક્ત, નક્કર, મજબૂત, માનવાલાયક તથા અત્યંત વિશ્વાસનીય છે જેથી બચાવ પક્ષની દલીલ ગ્રાહ્ય રાખી શકાય તેમ નથી.

(33) વધુમાં બચાવ પક્ષની દલીલ છે કે, સાહેદોની જુબાનીમાં વિરોધાભાસ જોવાં મળે છે, પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટની જોવાની ફરજ છે. ૧૯૯૯ (૩) જી.એલ.આર. ૨૬૬૫ ABHUBHAI

FATEHBHAI VS. STATE OF GUJARAT ના ચુકાદામાં નામ. વડી અદાલતે નોંધેલ કે કોર્ટ સમક્ષ જ્યારે સાક્ષીનો પુરાવો આપતા હોય ત્યારે સ્વાભાવીક છે કે આવા પુરાવામાં લાંબા સમય પછી સામાન્ય વિરોધાભાસ આવવા સંભવ છે અને તેથી કોર્ટ આવા પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે માત્ર એટલું જ જોવાનું છે કે જે મુજબ ફરીયાદ પક્ષનો મુખ્ય કેસ છે તેને સમર્થન મળે છે કે કેમ અને તે ફરીયાદ પક્ષના કેસની મુખ્ય હકીકતને મુખ્ય વાર્તાને સમર્થન આપતો હોય ત્યારે સ્વાભાવિક છે કે આવા પુરાવામાં લાંબા સમય પછી સામાન્ય વિરોધાભાસ આવવા સંભવ છે અને તેથી કોર્ટ આવા પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે માત્ર એટલું જ જોવાનું છે કે જે મુજબ ફરીયાદ પક્ષને મુખ્ય કેસ છે તેને સમર્થન મળે છે કે કેમ? અને તે રીતે ફરીયાદ પક્ષનાં કેસની મુખ્ય હકીકતને મુખ્ય વાર્તાને સમર્થન આપતો હોય ત્યારે સામાન્ય વિરોધાભાસ લક્ષમાં લેવો જોઈએ નહીં.

તેજ રીતે **૧૯૯૮ (૧) એસ.સી.સી. ૫૦૯ BAITULLAH VS. STATE OF UTTAR PRADESH** નાં ચુકાદામાં નામ. અદાલતે પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતાં નોંધેલ છે કે કોઈ સાક્ષી માત્ર રસ ધરાવતો સાહેદ છે તેટલા માત્ર કારણ થી તેવા સાહેદ નો પુરાવો ફેંકી દઈ શકાય નહીં. તે ચુકાદામાં **નામ.સર્વોચ્ચ અદાલતે** નોંધેલ છે કે સામાન્ય રીતે **ઈજા પામનાર ક્યારેય પણ સાચા તહોમતદારોને જવા દે નહીં.** જે ચુકાદામાં નામ. વડી અદાલતનાં અવલોકન ને સમર્થન આપતા પેરા ૧૫ માં જણાવેલ છે કે

"The High Court rightly observed that even if it is assumed that the witness were interested, their evidence could not be discarded on that ground alone as they would be the last persons to implicate the accused persons falsely permitting the real culprits to go scot free."

તેજ રીતે નામ. સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયે એ.આઈ.આર. ૧૯૮૫ સુ કો પાના ૪૮ *STATE OF UTTAR PRADESH VS. M K ANTHONY* ના ચુકાદામાં નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે કોર્ટ સમક્ષ આવતા સાક્ષીઓનાં પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતાં નોંધેલ છે કે પ્રમાણીક અને સત્ય બોલતો સાક્ષી પણ ક્યારેક કોર્ટ સમક્ષ જે મુજબ બનાવ બનેલ હોય તે મુજબ શબ્દશઃ હકીકત જણાવી શકે નહીં, કારણ કે દરે ક વ્યક્તિની ઓબ્ઝર્વેશન, યાદ રાખવાની શક્તિ અલગ હોય છે. તે ચુકાદાના પેરા ૧૦ માં નામ. સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયે નોંધેલ છે કે કોઈ સાહેદનાં પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટે માત્ર એકાદ વાક્ય પર આધાર રાખવાનો નથી. પરંતુ સાક્ષીનો પુરાવો એક સાથે વંચાણો લઈ નક્કી કરવાનું છે કે તેવા સાહેદનાં પુરાવાથી સત્ય બહાર આવે છે કે કેમ? અને આવા સાક્ષીના પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટે સાક્ષીના પુરાવામાં આવેલ ઉણપ કરાર, ખામી ક્ષતી ત્રુટી, નબળાઈ શોધવાનો પ્રયત્ન કરવાનો નથી. જેમાં પેરા ૧૦ માં નોંધેલ છે કે

"While a appreciating the evidence of a witness, the approach must be whether the evidence of the witness read as a whole

appears to have a ring of truth. Once that impression is formed, it is undoubtedly necessary for the court to scrutinise the evidence more particularly keeping in view the deficiencies, drawbacks and infirmities pointed out in the evidence as a whole and evaluate them to find out whether it is against the general tenor of the evidence given by the witness and whether the earlier evaluation of the evidence is shaken as to render it unworthy of belief. Minor discrepancies on trivial matters not touching the core of the case, hyper-technical approach by taking sentences torn out of context here or there from the evidence, attaching importance to some technical error committed by the investigating officer not going to the root of the matter would not ordinarily permit rejection of the evidence as a whole. If the court before whom the witness gives evidence had the opportunity to form the opinion about the general tenor of evidence given by the witness, the appellate court which had not this benefit will have to attach due weight to the appreciation of evidence by the trial court and unless there are reasons weighty and formidable it would not be proper to reject the evidence on the ground of minor variations or infirmities in the matter of trivial details. Even honest and truthful witnesses may differ in some details unrelated to the main incident because 515 power of observation, retention and reproduction differ with individuals. Cross-examination is an unequal duel between a rustic and refined lawyer."

(૩૪) ફોજદારી ન્યાયતંત્રનાં સ્થાપીત સિધ્ધાંત મુજબ એવું અનુમાન કરવાનું હોય છે કે જ્યારે સાહેદ સોંગઘ ઉપર જુબાની આપે છે ત્યારે તેઓ

પોતાનાં જ્ઞાન અને માહિતી મુજબ સાચુ બોલતા હોય છે. સિવાય કે તેનાથી વિરુદ્ધનું સાબીત થાય. જ્યાં સુધી એવી હકીકત સાબીત કરવામાં ન આવે કે સાહેદ ખોટું બોલવા કોઈ કારણ છે ત્યાં સુધી તેમની જુબાની વિશે શંકા કરવા કોઈ કારણ રહેતું નથી. ક્રીમીનલ જસ્ટીસ સીસ્ટમમાં સત્ય શું છે તેનો નિર્ણય કરવા માટે ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ પુરાવાની છલાવટ ઉપર આધાર રહેલ છે. પુરાવાની છલાવટ કેવી રીતે કરવી તે માટેનાં ચોક્કસ નિયમો ઘડવામાં આવેલ નથી. કારણ કે દરેક કેસની હકીકતો ભિન્ન ભિન્ન હોય છે.

નામ. સર્વોચ્ચ અદાલત [2000 SCC Part 1 pg 247
ક્રીમીનલ સ્ટેટ ઓફ એયપી વિ. લેખ રાજના ચુકાદામાં ઠરાવેલ મુજબ જ્યારે કોઈ ફોજદારી કેસમાં કેસની પરિસ્થિતી, તમામ પરીબળો તેમજ ફરીયાદ પક્ષ તરફથી રજુ કરવામાં આવેલ મુલ્યાંકન કરવાનું હોય ત્યારે તેમાં વિરોધાભાસ, અતિરેકના કારણે ફરીયાદ પક્ષના કેસને અસર થતી ના હોય તો તેવો પુરાવો સ્વીકારી શકાય છે. કારણ કે ક્યારેક આવી વિસંગતતા, વિરોધા ભાસ અગર તો અતિરેકના સાહેદ એવા ભય સાથે ઉત્પન્ન કરતા હોય છે કે અદાલત તેઓ ઉપર અવિશ્વાસ કરી ના બેસે. વળી **MINOR DISCREPANCY** થી ફરીયાદ પક્ષનો સમગ્ર પુરાવો રદ કરવા પાત્ર કે અવિશ્વાસુ થઈ જાય નહીં. **નામ.સુપ્રીમ કોર્ટે DISCREPANCY & CONTRADICTION** ના તફાવત પર ભાર મુકેલ છે. નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે સદર ચુકાદામાં એવું પણ જણાવેલ છે કે ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા રજુ કરેલ પુરાવાનું જીવનની વાસ્તવિકતાને નજર સમક્ષ

રાખીને મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ, માત્ર ટેકનીકલ કારણોસર આખોય પુરાવો ડીસ્કાર્ડ કરવો જોઈએ નહીં. સાહેદે આપેલ જુબાની કઈ પરિસ્થિતીમાં આપેલ છે કઈ પરિસ્થિતીમાં બનાવ બનેલ છે, બનાવ બન્યા બાદની સ્થિતી, સાહેદનું જ્ઞાન, બનાવ વખતના પરિબળો, કેવા સંજોગોમાં જુબાની આપેલ છે તે હકીકતોને અનુલક્ષીને જ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ.

(૩૫) વધુમા બચાવ પક્ષે એવો બચાવ લીધેલ છે કે, મેડીકલ સર્ટીફિકેટમાં દર્દીને કયા હથિયારથી ઈજા કરવામાં આવેલી તેવી હકીકત દર્શાવેલ નથી. પરંતુ બચાવ પક્ષ ફરીયાદીને ઈજા કોઈ બીજા કારણે થઈ હોય તેવું લાવી શકેલ નથી તેથી આ દલીલ ટકવાપાત્ર રહેતી નથી. આ કામે આરોપી પક્ષે દલીલ વખતે આ કામે ફરીયાદ પક્ષે રજુ કરેલા મૌખિક પુરાવાઓની જુબાનીઓમાંથી પોતાની તરફેણમાં કોઈ એક કે બે ભાગ વાંચીને તેનો લાભ લેવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે. પરંતુ પુરાવાને કક્કાઓમાં વાંચી શકાય નહીં. તેને સમગ્ર રીતે વાંચવા જોઈએ અને ત્યારબાદ તેની તુલના અને મુલવણી કરવી જોઈએ. બચાવ પક્ષ જુબાની ઉપરથી ગમે ત્યાંથી કોઈ એક કે બે ભાગ વાંચી તેનો લાભ લઈ શકે નહીં તેવું **નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટ ના માન. ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ જે. એમ. પંચાલ તથા એચ.એચ. મહેતા સાહેબોએ વહાજી રાવજી ઠાકોર વિ.ગુજરાત સરકાર** ના કેસમાં ઠરાવેલું છે. તે ચુકાદાનો સિદ્ધાંત ધ્યાને રાખતા આરોપી પોતાના લાભમાં જુબાની ઉપરથી કોઈ એક કે બે ભાગનો ઉપયોગ કરી શકે નહીં. પરંતુ તે માટે નામ. ગુજરાત હાઈકોર્ટનો ચુકાદો જોવામાં આવે

તો, 2003(3) G.L.H.283 J.M.PANCHALAND H.H.MEHTA, JJ. Vahaji Ravaji Thakore and another Versus State of Gujarat નો ઉલ્લેખ કરવો ઉચિત જણાય છે જેમાં નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટની ડીવીઝન બેન્ચે ઠરાવેલ છે કે [Appreciation Of evidence **Evidence cannot be read in piecemeal** It is required to be read as a whole and thereafter it is required to be weighed and appraised Defence cannot take advantage of reading some one or two portions here and there from the deposition.

(૩૬) હવે હાલના કામે કાયદા સાથે પુરાવાકીય વિશ્લેષણ કરીએ તો આ કામના આરોપીઓ વિરુદ્ધ વ્યથા/મહાવ્યથા પહોચાડવાનો તથા ગાળો બોલવા તથા ઘમકી આપવા અંગેના તથા હથિયારના જાહેરનામાના અંગેના આરોપ છે. આ કામે આરોપીઓએ ફરીયાદીને સ્વૈચ્છાપુર્વક વ્યથા/મહાવ્યથા પહોચાડવા અંગે રેકર્ડ ઉપર રજુ થયેલ પુરાવા વંચાણે લઈએ આંક -૧૨ થી ફરીયાદી રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલ નાઓને તપાસવામાં આવેલ છે તેઓ પોતાની જુબાનીમાં જણાવે છે કે, આ કામના આરોપીઓએ તેમને મા બેન સામે ભુંડી ગાળો બોલેલી અને ગડદાપાટુનો માર મારેલ અને તે વખતે આરોપી નાવાબેન કાનજીભાઈએ તેમના હાથમાંની લાકડી જમણા હાથે મારેલી અને તેમને ઈજા થયેલ હોય તેમનો નાનો ભાઈ રમેશ તેમને સારવાર માટે ડીસા સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ ગયેલ અને સારવાર કરાવેલ.

(૩૭) પરંતુ આ કામે ફરીયાદીની જુબાની વિશ્વસનીય હોવાથી તેનાં

સાહેદો સબંધી હોવાના કારણે તેને અસર કરતી નથી. જ્યારે સાહેદોની વિશ્વસનીયતાને તેઓ સબંધી હોવાના કારણે અસર કરશે નહીં તેવું નામ. સુપ્રીમ કોર્ટ નાં ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ડો.અરીજીત પસાયત અને સદાશિવમ સાહેબ [2007(4), Crimes, PageNo.271 ઉપર ગલી વેન્કટૈયાહ વિ. આંધ્રપ્રદેશ સરકારના કેસમાં ઠરાવેલું છે. આ કામે સ્વતંત્ર સાહેદો તપાસવામાં આવેલ નથી જેથી ફોજદારી બાબત શંકાને સ્થાન નથી. સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ ક્યારેય આગળ આવતાં નથી અને તેથી ફોજદારી કાર્યવાહીઓ તેનાં સબંધીઓ વિગેરેના પુરાવા ઉપર આધાર રાખવો પડે છે તેવું નામ. સુપ્રીમ કોર્ટના માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી હરજીતસિં ઘ બેદી અને સી.કે . પ્રસાદ સાહેબે 2010(3), G.L.R., Page No.1912 ઉપર દીપે શ બાલચંદ્ર પંચાલ વિ. ગુજરાત સરકારના કેસમાં ઠરાવેલું છે.

તેવી જ રીતે નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે ૧૯૮૮(૨) જી.એલ.આર.૮૨૩ APPABHAI VS STATE OF GUJARAT નાં ચુકાદામાં નોંધેલ છે કે સમાજમાં આજે લોકો તેમની હાજરીમાં કોઈ ગુનાહીત કૃત્ય બને તો પોતાની જાતને તેનાથી દુર રાખે છે. અને સાક્ષી બનતા નથી. આ માટે ઘણાં કારણો છે. અને તે મુજબ સાક્ષી તરીકે પોતાની સલામતી નથી તેમજ કોર્ટમાં વારંવાર જવું પડે છે, પોલીસ હેરાન કરે છે. તેવા બધા કારણોસર સમાજનાં સિવિલાઈઝ્ડ લોકો પણ બનાવ નજરે જોયેલ હોય તેમ છતાં સાક્ષી બનતાં નથી. અને કોર્ટ તેથી જ મૌખિક પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે આ હકીકત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. તે ચુકાદાનાં પેરા ૧૧ માં દર્શાવેલ છે કે...

" Civilized people are generally insensitive when a crime is committed even in their presence. They withdraw both from the victim and the vigilance. They keep themselves away from the court unless it is inevitable. They think that crime like civil dispute is between two individuals or parties and they should not involve themselves. This kind of pathy of the general public is indeed unfortunate. But it is there everywhere whether in village life, towns or cities. One cannot ignore this handicap with which the investigating agency has to discharge these duties. The court therefore instead of doubting the prosecution case for want of independent witness must consider the spectrum or the prosecution version and then search for the nugget of the truth with due regard to probability if any, suggested by the accused. The Court however, must bear in mind that witness to a serious crime may not react in a normal manner. Nor do they react uniformly. The horror stricken witness at a dastardly crime or an act of egregious nature may react differently. Their, Course of conduct may not be of ordinary type in the normal circumstances. The court, therefore, cannot reject their evidence merely because they have behaved or reacted in an unusual manner."

તે જ રીતે એ.આઈ.આર. ૨૦૦૦ સુ કો ૭૧૮ **AMBIKA PRASAD VS STATE DELHI ADMINISTRATION DELHI** ના ચુકાદામાં નામ. સુપ્રીમ કોર્ટે જણાવેલ છે કે સમાજમાં કાઈમ જે રીતે વધી રહેલ છે અને જે રીતે આરોપી શંકાનો લાભ મેળવી છટકી જાય છે તે અંગે નોંધેલ છે કે સ્વતંત્ર સાહેદો

સાક્ષી બનવાનું ટાળે છે, અન્વેષણ અધિકારીને પણ સહકાર આપતા નથી, તે માટેના ઘણા કારણો છે પરંતુ આવા પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટે એ પણ ધ્યાને લેવું જોઈએ કે જજની ખુરશીમાં બેસી જજે માત્ર એટલું જોવાનું નથી કે કોઈ નિર્દોષ માણસને ખોટી સજા ન જાય, પરંતુ કોર્ટની એ પણ ફરજ બની રહે છે કે સાચો તહોમતદાર છટકી ન જાય. જે ચુકાદાના પેરા ૧૦ માં નોંધેલ છે કે...

"Further, it is to be borne in mind that a criminal trial is meant for doing justice to the accused, the victim and the society so that law and order is maintained. Hence, as observed by this Court in State of UP Vs Anil singh it is necessary to remember that a Judge does not preside over a Criminal Trial merely to see that no innocent man is punished. A judge also presided to see that a guilty man does not escape. One is an important as the other. Both are public duties which the Judge has to perform."

(૩૮) વધુમાં બચાવ પક્ષે ફરીયાદીને ઓળખ અંગે કોઈ પ્રશ્ન પુછવામાં આવેલ નથી કે તેનું ડીનાયલ પણ લેવામાં આવેલ નથી તેમજ તેઓએ આરોપીઓને જે કોર્ટ સમક્ષ હાજર છે તેમને ઓળખી બતાવેલ છે અને બીજા આરોપીઓ જે ગેરહાજર છે તેનાં અંગે બચાવપક્ષે કોઈ વાંધો તકરાર લીધેલ નથી. જે અંતર્ગત ડોક આઈડેન્ટીફિકેશનથી સાબિત હોય આરોપીની ઓળખ થયેલ હોવાનું જણાય આવે છે. વળી નામજોગ ફરીયાદ હોય ઓળખની સવિશેષ તકરાર નથી. વધુમાં

આરોપીઓ અને ભોગબનનાર એક જ જ્ઞાતિના હોવાથી અને તે સબંધે ઓળખની તકરાર નીપજે તેવું જણાય આવતું નથી.

વધુમાં જોઈએ તો આ કામે તપાસ કરવામાં આવેલ સાક્ષીઓના પુરાવામાં કોઈ મહત્વના વિરોધાભાસ રેકર્ડ પર આવેલ નથી કે જેનાથી આ સાહેદોના પુરાવા ઉપર શંકા ઉભી થાય વાતચીતના સંદર્ભે જે કાઈ જુબાનીમાં તફાવત આવે છે તે અંગે જોઈએ તો સ્વાભાવીક છે કે, જ્યારે ઝઘડો ચાલતો હોય ત્યારે સાહેદોનું ધ્યાન બચાવમાં હોય ન કે તમામ આરોપીઓ ક્યારે શું બોલતા હતા તથા કયું હથિયાર કઈ-કઈ જગ્યાએ મારતા હતા તેનાં પર હોય જેથી તેવા માઈનોર તફાવત કેસના ગુણદોષ ઉપર કોઈ અસર કરતું નથી અને જેથી તેનો લાભ બચાવપક્ષને મળે તેમ નથી.

વધુમાં જોઈએ તો *નામ. સુપ્રીમ કોર્ટે શ્યામબાબુ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. ના કીસ્સામાં ચુકાદો આપેલ છે કે જે ૨૦૧૨ કી.લો.જરનલ પાના નં. ૪૫૫૦* ઉપર પ્રસિધ્ધ થયેલ છે તેમાંના સિદ્ધાંતો લાગુ પડે તેમ છે. જેમાનો હેડ નોટ-સી નીચે મુજબ છે.

(C) Evidence Act (1 of 1872) , S.3 EYE WITNESS Injured eyewitness Testimony of stands on higher pedestal than other witnesses.

વધુમાં જોઈએ તો આ કામે બનાવ બન્યા પછી સૌપ્રથમ ઈજા અંગેની જાણ હોસ્પિટલના મેડીકલ ઓફીસર તથા પોલીસને કરવામાં આવેલ છે તેથી બનાવની હકીકતો જાહેર થવામાં કોઈ વિલંબ થયેલ નથી અને

તેથી તેવાં કોઈ કારણસર પણ ફરીયાદ પક્ષના કેસ ઉપર શંકા ઉપજે તેમ નથી.

(૩૯) વધુમાં જોઈએ તો આ સાહેદોએ જણાવેલ બનાવની હકીકતોને મેડીકલ ઓફીસરશ્રીના અક-૨૮ ડા.જેન્સી શૈલેષભાઈ ઠક્કરના પુરાવા તથા મેડીકલ સર્ટીફિકેટ આંક-૨૯ વિગેરે સારવારના દસ્તાવેજોથી પણ સમર્થન મળી રહે છે. વધુમાં મેડીકલ ઓફીસરશ્રી જેન્સી શૈલેષભાઈ ઠક્કરે આંક-૨૮ થી આપેલ પુરાવાની હકીકતો વંચાણે લઈએ તો તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ રામાભાઈ જોઈતાભાઈ ચૌધરીને તપાસવામાં આવેલ અને તેઓને તપાસતા મારા મારીની ઈજાઓ તેમજ સખત અને બોથડ પદાર્થ વડે કરવામાં આવેલ તેવા પ્રકારની ઈજાઓ દર્શાવેલ છે.

(૪૦) વધુમાં જોઈએ તો આ કામે આંક-૪૧ થી ત.ક.અમલદાર રવજીભાઈ રુપસીભાઈ ભટ્ટ નાઓને તપાસવામાં આવેલ છે અને તેઓએ ફરીયાદ પક્ષની હકીકતોને સંપૂર્ણપણે સમર્થનકારી પુરાવો આપેલ છે.

(૪૧) આમ, ઉપરોક્ત જણાવેલ ઈજાઓ વ્યથાની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થઈ જાય છે અને તેથી તેમને નહીં માનવાને કોઈ કારણ રહેતું નથી. વધુમાં આ સાહેદોએ બનાવમાં વપરાયેલ હથિયાર તથા આરોપીઓને કોર્ટ રૂબરૂ ઓળખી બતાવેલ છે. હાલના કામે આરોપી તર્ફની દલીલ છે કે, આ કામે લાકડીથી તથા ગડદાપાટુનો માર મારી ઈજા કરેલાનું ભોગ બનનારે જણાવેલ છે તથા ફરીયાદમાં તથા ડોક્ટર સમક્ષની હીસ્ટ્રીમાં

માત્ર લાકડી વડે માર મારેલાનું જણાવેલ છે. જ્યારે ડોક્ટર સમક્ષ ફરીયાદી/ઈજાપામનારે ગડદાપાટુનો માર મારેલ હોવાનું જણાવેલ નથી. તેથી ઈજા બાબતે શંકા-કુશંકાઓ જણાય આવે છે. પરંતુ આરોપીના વિ.વ.શ્રી ની દલીલમાં કોઈ તથ્ય જણાય આવતું નથી કારણ કે **નામ.સુપ્રીમ કોર્ટના ૨૦૧૨ કી. લો.જરનલ પાના નં.૨૭૧૭ કાઠી ભરત વાજસુર વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત ના ચુકાદા** માં ઠરાવેલ છે કે, જ્યારે તમામ પુરાવો સુસંગઠિત હોય તો ફક્ત નજરે જોનાર સાહેદ હથિયાર ન ઓળખી બતાવે તેટલા માત્રથી આરોપી નિર્દોષ છુટી જવા પાત્ર રહે નહીં તે જ જજમેન્ટનાં પાના નં.૨૫ ઉપર જણાવેલ છે કે,

"When the entire evidence on record is considered the fact that the eye witness did not recognize the weapon used, makes no difference to the prosecution story. તેમજ નામ.સુપ્રીમ કોર્ટના ઉક્ત Dharmendrasingh @ Mansingh Ratansingh (suppra) ના જજમેન્ટની ચર્ચા મુજબ હાલના કેસમાં પણ ફરીયાદી/ઈજાપામનારે ફરીયાદમાં હથિયાર લાકડી જણાવેલ છે તથા ઈજા પામનારે જુબાનીમાં લાકડીથી તથા ગડદાપાટુનો માર મારી ઈજા કરેલાનું જણાવેલ છે. વળી, અહીં મેડીકલ પુરાવો ધ્યાને લેતાં ડોક્ટરે તેને થયેલ ઈજાઓ સખત તથા બોથડ પદાર્થ વડે ઈજા થયેલ હોવાનું જણાવેલ છે તેમ જોતાં લાકડી સખત અને બોથડ હથિયાર છે તથા તે હથિયારથી આ પ્રકારની ઈજા થઈ શકે તેમ હતી તેમ જણાય છે. વધુમાં **સ્ટે ટ ઓફ એચ.પી. વિ. લેખરાજ (સુપ્રા)** ના કેસમાં ઠરાવેલ છે કે, માઈનોર કોન્ટ્રાડિક્શનને અવગણવા જોઈએ.

વળી, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિને ઈજા કરવા કોઈ આવે ત્યારે માનવ બચાવમાં આવી જાય અને તે વખતે તે આરોપીએ ક્યાં સાધનથી, કેટલા કુટના સાધન હતું જેવી ઈજા થઈ તે બાબતની સઘડી દરકાર કર્યા વગર તે પોતાનાં બચાવ પર જ ધ્યાન આપે છે. આ મનુષ્ય લાક્ષણિકતા માનવસહજ લાક્ષણિકતા છે. આથી જ લાકડી હતી કે લોખંડની પાઈપ હતી તે મહત્વનું નથી.

વધુમાં હાલના કેસમાં કુલ મળીને જોઈએ તો આખી **RING OF TRUTH CHAIN** પુરવાર કરવામાં ફરીયાદપક્ષ સફળ નીવડેલ છે અને તેથી ફરીયાદીની જુબાની સંપૂર્ણ વિશ્વાસપાત્ર, ક્ષતિરહિત, શંકામુક્ત, નક્કર, મજબુત જણાય આવે છે. જે નહીં માનવાને કોઈ કારણ જણાતું નથી. વધુમાં ઓચિંતા ઉશ્કેરાટના કારણે ઈજા થયેલ હોવાનું જણાય આવતું નથી.

આમ, આવા સંજોગોમાં આ સાહેદોને નહીં માનવા માટેના કોઈ કારણ રેકર્ડ ઉપર નથી અને તેથી ફરીયાદ પક્ષ તે પુરવાર કરવામાં સફળ થયેલ છે કે, તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના કલાક:૯/૩૦ વાગ્યાના સુમારે પેછડાલ ગામની સીમમાં ફરીયાદી તેમના ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે હાજર હતા તે દરમ્યાન આ કામના આરોપીઓએ ફરીયાદીના ખેતરની બાજુમાંથી પસાર થતા રસ્તામાં આવી ફરીયાદીને મા બેન સામી ભુંડી ગાળો બોલી આરોપી નં. ૧ નાએ ફરીયાદીને જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા આરોપી નં.૨ થી જ નાએ ફરીયાદીને આડેઘડ ગડદાપાટુનો માર મારી જાનથી મારી નાખવાની ઘમકી આપી ગુનો કરવામાં એકબીજાને મદદગારી કરી મે. અધિક જિલ્લા મેજી. સાહેબશ્રીના હથિયાર બંધીના જાહેરનામાનો ભંગ

કરેલ છે.

(૪૨) વધુમાં, બચાવ પક્ષે મૌખિક દલીલો કરેલ છે તેમાં તેઓએ હથિયાર લાકડી તિક્ષણ/જોખમકારી હથિયાર નથી તેવો બચાવ લીધેલ છે. તે અંતર્ગત જોઈએ તો, હાલના કેસમાં હથિયાર તરીકે લાકડી આવેલ છે તેથી તે દલીલો તેમની ટકવાપાત્ર રહેતી નથી.

વધુમાં, બચાવ પક્ષે એવો બચાવ લીધો છે કે, ત.ક.અમલદારે લોહીના નમુના એફ.એસ.એલ.માં મોકલેલ નથી તથા બનાવવાળી જગ્યાએથી લોહી વાળી માટી મેળવેલ નથી તેથી તેનો બચાવ આરોપીને મળે તે અંતર્ગત જોઈએ તો, સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન વિરુદ્ધ કિશોર નિર્ણિત તારીખ ૨૭ ફેબ્રુઆરી ૧૯૯૬ માં જણાવેલ છે કે, ઈન્વેસ્ટીગેશનમાં ઈન્ચુલારીટી હોય તો તેનો લાભ આરોપીને મળવાપાત્ર નથી.

વધુમાં, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટનાં ચૂકાદામાં ૨૦૧૨(૦) એ.આઈ.જે.ઈ.એલ. એસ.સી. ૫૧૨૦૦ માં પ્રસ્થાપિત કરેલ છે કે, "ઓક્યુલર એવીડન્સ" માનવા લાયક પુરાવો છે તેમજ **નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ રુપસીહભાઈ પુનાભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત, નિર્ણિત તારીખ ૧ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૬** નાં ચૂકાદામાં પ્રસ્થાપિત કરેલ છે કે, એક જ સાક્ષીનો પુરાવો માનવા લાયક હોય, સચોટ હોય અને કેસની મહત્વની હકીકત જો રેકર્ડ પર આવી જતી હોય તો એક સાક્ષીના પુરાવાના આધારે પણ સજા થઈ શકે. વધુમાં, **નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટે ચૂકાદો ૨૦૦૫(૦) એઆઈજેઈએલ**

એસ.સી. ૩૫૪૯૩, નિર્ણિત તારીખ
૩૧/૦૮/૨૦૦૫ માં કાયદાકીય સિધ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરેલ છે કે,
ડીફેક્ટી ઈન્વેસ્ટીગેશનનો લાભ બચાવ પક્ષને મળવાપાત્ર નથી.

વધુમાં, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટનો ચૂકાદો બાલુસુદામ
ખલદે વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર, નિર્ણિત તારીખ
૨૯/૦૩/૨૦૨૩ નાં ચૂકાદામાં કાયદાકીય સિધ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરેલ
છે કે, ઈજા પામનાર સાહેદની જુબાની મહત્વ ધરાવે છે અને
ઈન્વેસ્ટીગેશન ઓફીસરની ટેકનીકલ ખામીના કારણે બચાવ
પક્ષને તેનો લાભ મળે નહીં.

વધુમાં, બચાવ પક્ષે એવો બચાવ લીધો છે કે,
જ્યારે નજરે જોનાર સાહેદ આરોપીને ઓળખી ન શકે ત્યારે બચાવ
પક્ષને તેનો લાભ મળે. પરંતુ હાલના કેસમાં નજરે જોનાર
સાક્ષીએ આરોપીને ઓળખી બતાવેલ હોય તેથી તે બચાવ તેમનો
ટકવાપાત્ર રહેતો નથી.

નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ દ્વારા ક્રિમીનલ અપીલ નં.૮૧
૭/૨૦૨૦, નિર્ણિત તારીખ ૦૨/૦૩/૨૦૨૨ ના ચૂકાદામાં બેન્ચ
દ્વારા (જસ્ટીસશ્રી ઈન્દીરા બેનરઝી બેન્ચ) એવો સિધ્ધાંત પ્રસ્થાપિત
કરવામાં આવેલ છે કે, "**The prosecution is required to prove its
case beyond reasonable doubt and not beyond all iota of
doubt.**"

વધુમાં, સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન વિરુદ્ધ કિશોર, નિર્ણિત તા.૨૭/૦૨/૧૯૯૬ ના ચૂકાદામાં એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે કે, ઈન્વેસ્ટી ગેશનની ઈચ્યુલારીટીને કારણે આરોપીને ફાયદો ના મળે.

વધુમાં, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ દ્વારા અમીષ દેવગન વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાના ચૂકાદામાં (નિર્ણિત તારીખ ૦૭/૧૨/૨૦૨૦) એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે કે, એફ.આઈ.આર. તે એન્સાયકલોપીડીયા નથી.

વધુમાં, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ દ્વારા હરીવદન બાબુભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (નિર્ણિત તારીખ ૦૧/૦૭/૨૦૧૩) ના ચૂકાદામાં એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે કે, ડીલે એફ.આઈ.આર. અંગે સંતોષજનક ખુલાસો હોય તો તે બરાબર છે.

વધુમાં, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ દ્વારા નારાયણ સાંઈ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (નિર્ણિત તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૨૧) ના ચૂકાદામાં એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે કે, ડીલે એફ.આઈ.આર. અંગે સંતોષજનક ખુલાસો હોય તો તે બરાબર છે.

વધુમાં, નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા રુપસિંગ પુનાભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (નિર્ણિત તારીખ ૦૧/૦૯/૨૦૦૬) ના ચુકાદામાં એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરવામાં

આવેલ છે કે, એક જ સાક્ષીનો પુરાવો માનવા લાયક હોય તો કેસની મહત્વની હકીકતો જો રેકર્ડ પર આવતી હોય તો એક સાક્ષીના આધાર પર પણ સજા થઈ શકે.

(૪૩) આમ, ઉપરોક્ત પુરવાર થયેલ હકીકતો ઉપરથી આ કામે આરોપીઓ વિરુદ્ધ આક્ષેપિત ગુનાના આવશ્યક તત્વો પુરવાર થાય છે કે કેમ, તે અંગે જોઈએ તો ઈ.પી.કો. કલમ ૩૨૩,૨૯૪(ખ),૫૦૬(૨),૧૧૪ તથા બી.પી.એક્ટ કલમ-૧૩૫ વંચાણે લઈએ તો તે નીચે મુજબ છે.

ઈ.પી.કો. કલમ ૩૨૩ નીચે મુજબ છે .

ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૨૩. સ્વેચ્છા પુર્વક વ્યથા પહોચાડવાની સજા:-

"કોઈપણ વ્યક્તિ, કલમ-૩૩૪ માં જણાવેલ સંજોગોમાં હોય તે સિવાય સ્વેચ્છાપુર્વક વ્યથા પહોચાડે તેને એક વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે."

ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૨૩ ના આવશ્યક તત્વો નીચે મુજબ છે .

૧. આરોપીએ શારીરિક પીડા, રોગ અથવા અશિક્ષિત નિપજાવ્યા.
૨. આપુ કૃત્ય આરોપીએ વ્યથા કરવાના ઈરાદે અથવા વ્યથા થવાનો સંભવ છે તેવા જ્ઞાન સાથે એટલે કે, સ્વેચ્છાપૂર્વક કર્યું હતું.

આમ, ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૨૩ માં વ્યથા અંગેની સજાની જોગવાઈ છે. જ્યારે વ્યથાની પરિભાષા ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૧૯ માં આવપવામાં આવેલ છે.

ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૧૯ નીચે મુજબ છે .

ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૧૯ વ્યથા:-

કોઈપણ વ્યક્તિ, અન્ય કોઈ વ્યક્તિને શારીરિક પીડા, રોગ અથવા અશક્તિ નીપજાવે તેણે તેને વ્યથા કરી કહેવાય.

ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૨૦ નીચે મુજબ છે .

આમ, આ કામે અગાઉ કરેલ ચર્ચા મુજબ આ કામનાં આરોપીઓએ આ કામનાં ફરીયાદી ને ઈજા પહોચાડી શારીરિક પીડા કરેલ હોય. જેથી ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૧૯ મુજબ વ્યથા પહોચાડેલ હોવાનું પુરવાર થાય છે. તેમજ આરોપીઓએ પહોચાડેલ ઈજાઓમાં અમુક ઈજાઓમાં આ કામના ફરીયાદી નાં જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા ગડદાપાટુનો માર મારી ઈજા કરેલ હોવાનું પણ પુરવાર થયેલ છે. તેમજ આરોપીઓએ લાકડી થી ઈજા પહોચાડેલ હોય અને તેનો હથિયાર તરીકે ઉપયોગ કરેલ હોય. તે હકીકત પણ પુરવાર થયેલ છે. આમ, ઈ.પી.કોડની કલમ ૩૨૩ નાં આવશ્યક તત્વો હાલનાં કામે પુરવાર થયેલ છે અને તેથી ફરીયાદ પક્ષે આ કલમ મુજબનાં ગુના આરોપીઓએ કરેલ હોવાનું પુરવાર કરેલ છે.

હવે, આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઈ.પી.કોડની કલમ ૧૧૪ મુજબના ગુના અંગેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે. તે અંગે જોઈએ તો ઈ.પી.કોડની કલમ ૧૧૪ નીચે મુજબ છે.

ઈ.પી.કોડની કલમ ૧૧૪ ગુનો આચરવામાં આવે ત્યારે મદદગારી હાજરી :-

પોતે હાજર ન હોય અને પોતે કરેલ મદદગારીના પરિણામે થયેલા જે કૃત્ય માટે મદદગાર તરીકે કોઈ વ્યક્તિ સજાને પાત્ર થાય તેવું કૃત્ય

પોતાની હાજરીમાં થાય તો તેણે પોતે તે કૃત્ય અથવા ગુનો કર્યો છે. તેમ ગણાશે.

ઈ.પી.કોડની કલમ ૧૧૪ ના આવશ્યક તત્વો:—

૧. મુખ્ય ગુનો બન્યો હોવો જોઈએ.
૨. તે મુખ્ય ગુનામાં મદદગારે મદદગારી કરી હોવી જોઈએ.
૩. ગુનો બને ત્યારે મદદગારની હાજરી ત્યાં હોવી જોઈએ.
૪. અથવા આપો મદદગાર ગેરહાજર હોય તો તેની જવાબદારી નિશ્ચીત થાય તેવી મદદગારી તેણે કરી હોવી જોઈએ.

ઈ.પી.કોડની કલમ ૧૧૪ અન્વયે જોઈએ તો આ કામના આરોપીઓ એ એકબીજાને મદદગારી કરેલ હોય, તેથી સદર કલમ મુજબના આવશ્યક તત્વો પુરવાર થાય છે.

"SEC.114. Whenever any person, who if absent would be liable to be punished as an abettor, is present when the act or offence for which he would be punishable in consequence of the abetment is committed, he shall be deemed to have committed such act or offence." This section thus makes an abettor of an offence liable for the offence committed by the person abetted, if the conditions mentioned in the section are fulfilled, as he also, in such circumstances, is to be deemed to have committed that very offence, although he himself did not actually commit that offence, but merely abetted the commission thereof. The section is applicable in case of prior abetment of an offence, coupled with the presence of the offender when the offence is committed, irrespective of any question of common intention or participation

in actual commission of the offence.

આમ, ઈ.પી.કો. કલમ-૧૧૪ અન્વયે જોઈએ તો આ કામના આરોપીઓએ એકબીજાને મદદગારી કરેલ હોય તેથી સદર કલમ મુજબના આવશ્યક તત્વો પુરવાર થાય છે.

(૪૪) હવે, આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઈ.પી.કોડની કલમ-૨૯૪(ખ) મુજબના ગુના અંગેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે. તે અંગે જોઈએ તો ઈ.પી.કોડની કલમ-૨૯૪(ખ) નીચે મુજબ છે.

ઈ.પી.કોડની કલમ-૨૯૪(ખ) કોઈ જાહેર સ્થળે કે તેની નજીકમાં કોઈ અશ્લીલ ગીત ગાય, અશ્લીલ કાવ્યો સંભળાવે કે અશ્લીલ શબ્દો ઉચ્ચારે :-

હાલના કામે આરોપીઓએ ઉપરોક્ત જણાવેલ કલમ-૨૯૪(ખ) નો ગુનો કરેલ હોય તેવું પુરવાર થતું નથી. તેથી તેઓની ઉપરોક્ત હકીકત પણ રેકર્ડ ઉપરના પુરાવાથી સાબિત થતી ના હોઈ ફરીયાદ પક્ષ આરોપીઓ સામે ઈ.પી.કો. કલમ-૨૯૪(ખ) મુજબનો ગુનો સાબિત કરી શક્યા નથી તેવું મારું માનવું છે.

(૪૫) હવે, આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઈ.પી.કોડની કલમ ૫૦૬(૨) મુજબના ગુના અંગેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે. તે અંગે જોઈએ તો ઈ.પી.કોડની કલમ ૫૦૬(૨) નીચે મુજબ છે.

ઈ.પી.કો.કલમ ૫૦૬(૨): ગુન્હાહિત ધમકીની સજા:-

"કોઈપણ વ્યક્તિ, ગુન્હાહિત ધમકી આપે તેને બે વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે,

જો તે ઘમકી મૃત્યુ નિપજાવવાની અથવા મહાવ્યથા વગેરે કરવાની હોય – અને જો તે ઘમકી મૃત્યુ નિપજાવવાની અથવા મહાવ્યથા કરવાની અથવા આગથી કોઈ મિલકતનો નાશ કરવાની અથવા આજીવન કેદની અથવા સાત વર્ષ સુધીની કેદની સજાને પાત્ર ગુન્હો કરવાની હોય અથવા સ્ત્રી પર ચારિત્ર્ય વિહીનતાનો આક્ષેપ કરવાની હોય તો તેને સાત વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે.

ઈ.પી.કો.કલમ ૫૦૬(૨) ના આવશ્યક તત્વો નીચે મુજબ છે.

૧. આરોપીએ ફરીયાદીને તેનાં શરીર, મિલકત અથવા પ્રતિષ્ઠાને કે તે અન્ય વ્યક્તિમાં હિત ઘરાવતી હોય તેનાં શરીર અથવા પ્રતિષ્ઠાને હાતિ પહોચાડવાની ઘમકી આપી,

૨. આવી ઘમકી ફરીયાદીને ભયભીત કરવાના ઈરાદાથી અથવા પોતે જે કરવા કાનુનબધ્ધ ન હોય તેવું કૃત્ય કરે અથવા જે કરવાનો પોતાને કાનુની અધિકાર હોય તેવું કૃત્ય કરે, તેવા ઈરાદાથી આપવામાં આવી હતી અથવા આવી ઘમકી મૃત્યુ નિપજાવવાની કે મહાવ્યથા કરવાની કે કોઈ મિલકતનો આગથી નાશ કરવાની કે આજીવન કેદ અથવા સાત વર્ષ સુધીની કેદની સજાને પાત્ર ગુનો કરવા અંગેની હતી અથવા આવી ઘમકી સ્ત્રી ઉપર ચારિત્ર્યહીનતાનો આક્ષેપ કરવા અંગેની હતી.

ફરીયાદપક્ષે ફરીયાદી રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલ નાઓને આરોપીઓએ જાનથી મારી નાખવાની ઘમકી આપેલ તેટલા પુરાવા માત્રથી ઈ.પી.કો.કલમ-૫૦૬(૨) મુજબના આવશ્યક તત્વો સાબીત થતા નથી કારણ કે આરોપીઓની આવી

ઘમકીને કારણે સલામતી ખાતર ફરીયાદીને તેમનું ઘર કે ગામ છોડવાની ફરજ પડેલ હોય અને ફરીયાદીને બીજે રહેવા માટે જવું પડેલ હોય તેવો કોઈ પુરાવો ફરીયાદ પક્ષ રેકર્ડ ઉપર લાવી શક્યા નથી. વધુમાં ફરીયાદી રામાભાઈ જોઈતાભાઈ પટેલને આવી ઘમકીને કારણે કોઈ પોલીસ રક્ષણ મેળવેલ હોય અને તેમની જાનને જોખમ હોય, વધુમાં ઈ.પી.કો. કલમ- ૫૦૬(૨) માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે ઘમકી આપી હોય ત્યારે ઘમકી અપાયેલ વ્યક્તિના મનમાં ગભરાટ ઉભો કરતી હોવી જોઈએ. જો આવો કોઈ ગભરાટ ન હોય તો ઈ.પી.કો. કલમ ૫૦૬(૨) નો ગુનો બનતો નથી તેવું **નામ.ગુ જ રાત હાઈકોર્ટ ના માન.ન્યાયમૂર્તિશ્રી રવિ આર.ત્રીપાઠી સાહેબે પ્ર વિણભાઈ બેચરભાઈ વણકર અને બીજાઓ વિ. ગુજરાત સરકાર** નાં કેસમાં ઠરાવેલ છે.તે હકીકત પણ રેકર્ડ ઉપરના પુરાવાથી સાબિત થતી ન હોય ફરીયાદપક્ષ આરોપીઓ સામે ઈ.પી.કો.કલમ ૫૦૬(૨) મુજબનો ગુનો સાબિત કરી શક્યા નથી તેવું મારું માનવું છે.

(૪૬) હવે, આરોપીઓ વિરુદ્ધ જી.પી.એક્ટની કલમ ૧૩૫ મુજબના ગુના અંગેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે. તે અંગે જોઈએ તો....

જી.પી.એક્ટની કલમ ૧૩૫ નીચે મુજબ છે.

બોમ્બે પોલીસ એ ક ટની કલમ ૧૩૫(૧) હે ઠ ળનો હથીયારબંધીના જાહેર નામાના ભંગના શિક્ષાપાત્ર ગુનો સાબીત કરવા ફરીયાદપક્ષે નીચે મુ જ બની બાબતો સાબીત કરવી જરૂરી છે .

૧. બનાવ સમયે કથીત હથીયારબંધીનું જાહેરનામું અસ્તીત્વમા હતું.

૨. હથીયારબંધીનું જાહેરનામું યોગ્ય પ્રકાશન થયેલું.

૩. બનાવ વખતે આરોપીએ હથીયાર ધારણ કરી હથીયાર બંધીના જાહેરનામાનો ભંગ કરેલ છે.

ઉપરોક્ત બાબતે આક્ષેપિત કલમોની ચર્ચા કરીએ તો સૌપ્રથમ જી.પી.એક્ટની કલમ-૧૩૫ ની ચર્ચા મુજબ ફરીયાદ પક્ષે જાહેરનામું રજુ છે, પરંતુ ફરીયાદપક્ષે આ જાહેરનામું મુંબઈ પોલીસ એક્ટની કલમ -૩૭(૧) અન્વયે લગત વિસ્તારમાં ચોંટાડેલ,ટીગાડેલ કે બીજી રીતે લગત કાયદાની કલમ ૩૩(૬) મુજબ પ્રસિધ્ધ કરેલુ હોય તેવું રેકર્ડ ઉપરથી અગર પડેલા પુરાવા ઉપરથી સાબિત થતું નથી. જાહેર જગ્યાની વ્યાખ્યા જી.પી.એક્ટ કલમ ૨(૧૩) માં આપવામાં આવેલ છે. વંચાણે લેતાં સાર્વજનિક જગ્યા સંજ્ઞામાં સમુદ્ધ કિનારાનું સાર્વજનિક મકાનનાં અથવા સ્મારકના મર્યાદા સ્થળ, જ્યાં લોકો પાણી ભરવા, ઘોવા નહાવા સારુ, વિશ્રાંતી સારું જઈ શકે તે સઘળી જગ્યાનો સમાવેશ થાય છે. વળી બનાવવાળી જગ્યા તે આરોપીના ઘરની આગળની જગ્યા હોઈ તે જાહેરનામામાં જણાવ્યા મુજબની જાહેર જગ્યા છે કે કેમ? તે બાબતે કોઈ સ્પષ્ટ પુરાવો ફરીયાદપક્ષે રજુ નથી. વળી લગત જાહેરનામા બનાવવાળા વિસ્તારમાં પ્રસિધ્ધી થયેલ છે કે કેમ? તે બાબતે પણ કોઈ તપાસ થયેલાનું રેકર્ડ પર થી જણાઈ આવતું નથી. આથી, તે કલમ જી.પી.એક્ટ ૧૩૫ ઉપરોક્ત પડેલ પુરાવા અનુસંધાને ફરીયાદપક્ષે આરોપીઓ વિરુદ્ધ નિ:શંકપણે પુરવાર થતું નથી. અને તેથી આરોપીના ઘરની આગળના ઘરની આગળના ઘરની જગ્યા કે જ્યાં બનાવ બનેલ છે તે જાહેર જગ્યા જ હોય તેવું અનુમાન

પણ અત્રેની અદાલત કરી શકે નહીં. **નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટના બાઈશાંતા વિ.યુનીયન ઓફ ઈન્ડીયા ૨૦૦૦ જી.એલ.એચ (૨) પાના નં. ૨૮૫ ના** ચુકાદામાં જણાવેલ કે, માત્ર જાહેરનામું બહાર પાડવાથી તે જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ થયેલ માની શકાય નહીં પરંતુ જાહેરનામું લાગુ પડતુ હોય તે વિસ્તારમાં લોકોને જાહેરનામાની જાણ થાય તે રીતે પોલીસ સ્ટે.માં અને અન્ય જાહેર જગ્યાઓમાં તેની નકલ ચોટાડી દાંડી પીટી જાહેરનામાને પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેલ છે તેવું સાબિત કરવું જોઈએ. સદર જાહેરનામું ઢોલ નગારા,દાંડી પીટીને પ્રસિધ્ધ કરેલ હોવાનું ત.ક.શ્રી જણાવતા નથી અ કણો પકર્ણ ને ફરીયાદ પક્ષ તે બાબત સાબિત કરવામાં સદંતર નિષ્ફળ નીવડેલ છે. આથી જી.પી.એક્ટ કલમ ૧૩૫ મુજબનું તહોમત આરોપી સામે નિ:શંકપણે પુરવાર થતું નથી.

(૪૭) આમ, ઉપરોક્ત ચર્ચા કર્યા મુજબ તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના કલાક:૯/૩૦ વાગ્યાના સુમારે પેછડાલ ગામની સીમમાં ફરીયાદી તેમના ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે હાજર હતા તે દરમ્યાન આ કામના આરોપીઓએ ફરીયાદીના ખેતરની બાજુમાંથી પસાર થતા રસ્તામાં આવી ફરીયાદીને આરોપી નં. ૧ નાએ ફરીયાદીને જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા આરોપી નં.૨ થી ૪ નાએ ફરીયાદીને આડેઘડ ગડદાપાટુનો માર મારી ઈજાઓ પહોચાડી એકબીજાને મદદગારી કરી ગુનો કરી ઈન્ડીયન પીનલ કોડની કલમ -૩૨૩, ૧૧૪ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ હોવાની હકીકત ફરીયાદપક્ષે નિ:શંકપણે પુરવાર કરેલ છે. પરંતુ ફરીયાદપક્ષે ઈ.પી.કોડની કલમ-૨૯૪(ખ),

પ૦૬(૨) તથા જી.પી.એક્ટ ની કલમ- ૧૩૫ પુરવાર કરેલ ન હોય જેથી મુદા નં.૧ નો જવાબ અંશતઃ હકારમાં આપવામાં આવે છે અને મુદા નં. ૨ અન્વયે ન્યાયના હિતમાં નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

// હુકમ //

- (૧) હાલના કામે આરોપી નં.(૧) નાવાંબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી, નં.(૨) શાંન્તાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી, નં.(૩) ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી તથા નં. (૪) નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી, તમામ રહે. પેછડાલ, તા.ડીસા, જિ.બનાસકાંઠા નાઓને ક્રિ.પ્રો.કોડની કલમ-૨૪૮(૨) અન્વયે ઈ.પી.કોડની કલમ-૩૨૩,૧૧૪ મુજબના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે તકસીરવાન ઠરાવવામાં આવે છે. જ્યારે આરોપી (૧) નાવાંબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી, નં.(૨) શાંન્તાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી, નં.(૩) ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી તથા નં. (૪) નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી, તમામ રહે. પેછડાલ, તા.ડીસા, જિ.બનાસકાંઠા નાઓને ઈ.પી.કોડની કલમ-૨૯૪(ખ), ૫૦૬(૨) તથા જી.પી.એક્ટની કલમ-૧૩૫ મુજબના શિક્ષાપાત્ર ગુનામાં નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૨) આરોપી નં.(૧) નાવાંબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી, નં.(૨) શાંન્તાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી, નં.(૩) ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી તથા નં. (૪) નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી, તમામ રહે. પેછડાલ, તા.ડીસા, જિ.બનાસકાંઠા નાઓને ઈ.પી.કોડની કલમ-૩૨૩,૧૧૪ અન્વયે સજા બાબત સાંભળવા પર રાખવામાં આવે છે.

હુકમ આજરોજ ખુલ્લી અદાલતમાં તારીખ ૪/૫/૨૦૨૬ નાં
રોજ વાંચી સંભળાવી જાહેર કર્યો.

સ્થળ-ડીસા
તા.૦૪/૦૫/ ૨૦૨૬

(કુ.ઉર્મિલા મનુભાઈ આહીર)
એડીશનલ ચીફ જ્યુડી મેજીસ્ટ્રેટ,
ડીસા.
જજ કોડ નં.જી.જે.૦૧૪૭૩.

સજા અંગે, સાંભળ્યા.

(૪૭) હાલના કામે સજા અંગે એ.પી.પી.શ્રી એ તેમની મૌખિક દલીલમાં એવી રજુઆત કરેલ છે કે, આ કામના આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઈ.પી. કોડની કલમ-૩૨૩ સાથે વાંચતા ૧૧૪ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો પુરવાર થયેલ છે. જેથી આરોપીઓને પુરેપુરી સજા કરવા અરજ કરેલ છે તેમજ આરોપીઓને પ્રોબેશનનો લાભ ન આપવા જણાવેલ છે અને વધુ દલીલ કરી કહેલ છે કે હાલના સમયમા જ્યારે ગુનાઓનુ પ્રમાણ દિવસે દિવસે વધતુ જાય છે ત્યારે આરોપીઓને પ્રોબેશનનો લાભ આપવામા આવે તો તેનાથી સમાજમા ખોટો સંદેશ જશે અને આ પ્રકારના આરોપીઓને ગુનાખોરી કરવા પ્રોત્સાહન મળશે. તેથી હાલના આરોપીઓને સદર ગુનાના કામે મહત્તમમા મહત્તમ સજા થવી જોઈએ. સજા અંગે આરોપીઓ તરફ તેમનાં વિ.વ.શ્રી.એ તેવી દલીલ કરેલ છે કે, આરોપીઓ વિરુદ્ધ આ પ્રથમ ગુન્હો જ છે, આના સિવાય કોઈ બીજો તેમની વિરુદ્ધ ગુનો થયેલ નથી. તેમજ તેમને સીનીયર સીટીજન હોય, પ્રોબેશનનો લાભ આપવા જણાવેલ છે.

તારણો:-

હાલના કામે આરોપીઓએ વિરુદ્ધ ઈ.પી. કોડની કલમ-૩૨૩, તથા ૧૧૪ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલાનું પુરવાર થયેલ છે. હાલના કામે કેસના સંજોગો જોવામાં આવે તો આ કામે આરોપીઓએ ફરીયાદીને વ્યથા સ્વેચ્છાપૂર્વક ઈશિદા અને જાણકારી સાથે તૈયારી સાથે ફરીયાદી ભોગબનનાર પર હુમલો કરેલ છે તથા આ કામે હકીકતો જોઈએ તો આરોપીઓએ એકબીજાની મદદગારી કરી ભેગા મળી ફરીયાદીને ગડદાપાટુ તથા લાકડી વડે માર મારેલ છે અને ઈજા પહોંચાડી વ્યથા કરેલ છે. તે પુર્વનિયોજીત હુમલો હોવાનું સ્પષ્ટ જણાય છે. વળી મેડીકલ સર્ટી.થી તે ઈજા પણ સાબિત છે. પરંતુ ગુનાની ગંભીરતા તથા સમાજમાં આવા ગુના બનતાં અટકે તે સારું પણ કોર્ટે વિચારવું જરૂરી જણાય છે. વ્યથાના ગુનામાં ભોગબનનારને લાંબા સમય સુધી તેની અસરો શરીર પર જોવા મળતી હોય છે. તેનાં જમણા હાથ ઉપર લાકડી મારી તથા ગડદાપાટુનો માર મારી ઈજાઓ કરી તેનાં રોજિંદા જીવનમાં હાનિકારક નીવડી શકે તેવી પુરેપુરી શક્યતાઓ નકારી શકાય તેમ નથી અને સમાજમાં સજાનું પ્રમાણ ખુબ જ ઓછું છે. વળી જો આવા આરોપીને પ્રોબેશનનો લાભ આપવામાં આવે તો ભોગ બનનાર જેને ન્યાય માટે રાહ જોવી પડેલ છે તેઓ તથા સમાજમાં પણ કોર્ટ અને ન્યાય આપતી પ્રણાલી પરથી વિશ્વાસ ડગી જાય.તેથી આરોપીઓને આવા ગંભીર ગુના કરવા સબબની માનસિકતા વધે અને કાયદાનું શાસન સમાજમાં જળવાય નહીં.આથી તેઓને આ અનુસંધાને પ્રોબેશન નો લાભ

આપવો કદાપી ન્યાયોચિત કહી શકાય નહીં. વળી તાજેતરનાં નામ. ગુજરાત હાઈકોર્ટ નાં જજમેન્ટ State Of Gujarat Vs. Jadav Reported in 2016(3) GLR Pg 2120 માં ઠરાવેલ સિદ્ધાંત મુજબ પણ આરોપીઓનાં જઘન્ય અપરાધ સામે Lenient View નહીં લેવાનું ઠરાવેલ છે જેમાં મહત્વનાં સાહેદો હોસ્ટાઈલ જવા છતાં અન્ય સાનુકુળ પુરાવાથી સજા કરેલ હતી. હાલનાં કેસમાં આરોપી સામે મહત્વના સાહેદોએ સબળ, મહત્વનો, વિશ્વાસ લાયક, નક્કર અને સામાન્ય શંકાથી પર પુરાવો આપેલ છે. આથી આરોપીને ખૂબ ઓછી સજા કરવી પણ ન્યાયોચિત નથી. વળી, કેસનાં સંજોગો જોતાં ગુનો ઉશ્કેરાટથી થયેલ નથી. નામ.કોર્ટે Shantanu Chakraborty Vs. State Of Tripura Reported in 2005 CRLJ Pg 4333 માં પણ આવા ગુનામાં Probation of Offenders Act 1958 Section, નો લાભ આરોપીને આપવાનું ઉચિત ગણેલ નથી. વળી આ કૃત્ય આરોપીએ સ્વેચ્છાપુર્વક કરેલ છે. આવા પ્રકારનાં ગુનામાં પ્રોબેશનનો લાભ આપવા ન્યાયોચિત ગણી શકાય નહીં, અને આવા ગુનેગારો એવું માનતા થશે કે જો કોર્ટમાં ગુનો સાબિત પણ થઈ જાય તો પ્રોબેશનની માંગણી કરવામાં આવશે, તો કોર્ટ રહેમ રાખી પ્રોબેશનનો લાભ આપી છોડી મુક્તિ અને જ્યારે કોર્ટ ક્રી.પ્રો.કોડની કલમ ૨૪૮(૨) નીચે આરોપીને દોષિત ઠેરવેલ છે તથા આ જજમેન્ટ ચર્ચાની પરીપેક્ષમાં પ્રોબેશનનો લાભ આપવો પણ ન્યાયોચિત નથી. વળી, આખો બનાવ એ એકાએકનો નહીં પરંતુ પૂર્વતૈયારી સાથેનો જણાય આવે છે. વ્યથા પહોંચાડેલાનું નિ:શંકપણે પુરાવાથી સાબિત થયેલ છે. હાલના સમયમા જ્યારે ગુનાઓનુ પ્રમાણ દિવસે દિવસે વધતુ જાય

છે ત્યારે જો આરોપીઓને પ્રોબેશનનો લાભ આપવામા આવે તો તેનાથી સમાજમા ખોટો સંદેશ જશે અને આ પ્રકારના આરોપીઓને ગુનાખોરી કરવા પ્રોત્સાહન મળશે. જેથી આરોપીઓને પ્રોબેશનનો લાભ આપી શકાય તેમ ન હોવાનુ ઠરાવવામા આવે છે. અને તે ધ્યાને લેતાં નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટે તથા નામ. સુપ્રીમ કોર્ટે ઘણાં ચુકાદાઓમાં સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરેલ છે કે, ગુનાની ગંભીરતા, સમાજ ઉપર તેની અસર તે તમામ સંજોગો ધ્યાને લેતા તે અંગે નિર્ણય કરવાનો રહે છે અને સજા કરતી વખતે કોર્ટે વધારે પડતી હળવાશ રાખવી જોઈએ નહીં. પરંતુ ગુનાને અનુરૂપ સજા થવી જોઈએ. તે તમામ સંજોગો ધ્યાને લેતાં તથા ગુનાની ગંભીરતા તથા આરોપીઓની બનાવ વખતની વર્તુણક ધ્યાને લેતાં ન્યાયના હિતમાં નીચે મુજબ સજા અંગે આખરી હુકમ ફરમાવવામાં આવે છે.

// આખરી હુકમ //

- (૧) આ કામના આરોપી નં. (૧) નાવાંબેન કાનજીભાઈ ચૌધરી, નં.(૨) શાંન્તાબેન ભગવાનભાઈ ચૌધરી, નં.(૩) ભગવાનભાઈ ડામરાભાઈ ચૌધરી તથા નં. (૪) નારણભાઈ કાનજીભાઈ ચૌધરી, તમામ રહે. પેછડાલ, તા.ડીસા, જિ.બનાસકાંઠા નાઓને ક્રી.પ્રો.કોડની કલમ ૨૪૮(૨) અન્વયે ઈ.પી. કોડની કલમ-૩૨૩ સાથે વાંચતા ૧૧૪ ના ગુના માટે છ માસની સાદી કેદની સજા તથા દરેક આરોપીને રૂ.૫૦૦/- (અંકે રૂપિયા પાંચસો પુરાં) નો દંડ ફરમાવવામાં આવે છે. અને જો આરોપીઓ દંડ ના ભરે તો વધુ ૧૦

- (દસ) દિવસની સાદી કેદની સજા ભોગવવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (ર) આરોપીઓએ ઉપરોક્ત કલમો અંગે કેદ અંગે કરવામાં આવેલ તમામ સજા એકી સાથે Concurrently ભોગવવાની રહેશે.
- (૩) આરોપીઓએ જો આ જ ગુનાના કામે અગાઉ કસ્ટડીમાં રહેલ હોય તો તેટલા દિવસો સજામાંથી મજરે આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૪) આરોપીઓને ચુકાદાની એક નકલ તાત્કાલિક વિના મુલ્યે આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૫) મુદામાલનો અપીલ સમય વિત્યે નાશ કરવો.
હુકમ આજરોજ ખુલ્લી અદાલતમાં તારીખ ૪/૫/૨૦૨૬ ના રોજ વાંચી સંભળાવી જાહેર કર્યો.

સ્થળ:-ડીસા
તા.૦૪/૦૫/ ૨૦૨૬.

(કુ. ઉર્મિલા મનુભાઈ આહીર)
એડીશનલ ચીફ જ્યુડી મેજીસ્ટ્રેટ,
ડીસા.
જજ કોડ નં.જી.જે.૦૧૪૭૩.